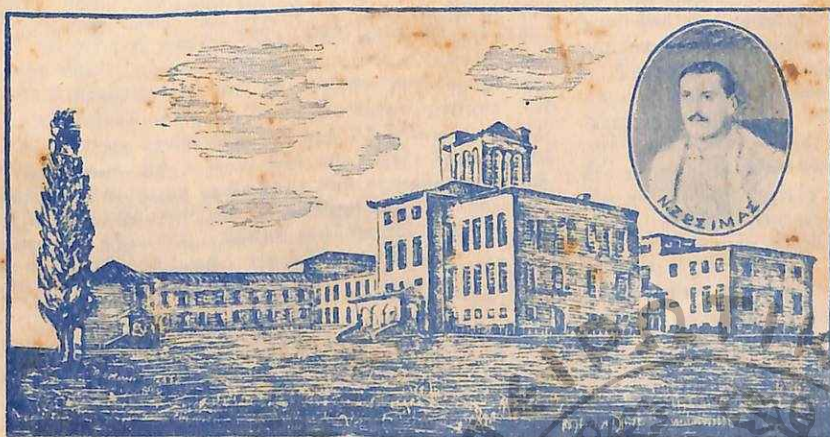

ΟΙ ΖΟΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΖΟΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1957

ΤΕΥΧΟΣ 1

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Έτος Α'.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1957

Τεύχος 1

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Συντάσσεται από τους μαθητές και μαθητρίδες
των Προτύπων Δημ. Σχολείων της Ζ.Π.Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

ΑΓΑΠΗΤΟΙ μας συμμαθηταί και συμμαθήτριάι

Με υπερηφάνεια σας παρουσιάζουμε το πρώτο τεύχος του περιοδικού μας, που φέρει το όνομα των μεγάλων ευεργετών της πατρίδος μας, των Ζωσιμαδών. Έχουμε όλοι μας την τύχη να μαθαίνουμε γράμματα στο μεγαλοπρεπές μέγαρο της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας και γι' αυτό θεωρήσαμε καθήκον μας να τιμήσουμε τη μνήμη των ευεργετών που το έκτισαν.

Στο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας θα διαβάσετε αρκετά για τη ζωή και το έργο τους, αλλά και σε κάθε νέο τεύχος θα βρίσκετε μια σελίδα αφιερωμένη στους Ήπειρώτες ευεργέτες. Ελπίζουμε βέβαια πως αυτό θα σας ενδιαφέρει πολύ. Και τώρα λίγα για την ύλη του περιοδικού μας.

Ό,τι θα διαβάσετε ξεφυλλίζοντάς το, είναι γραμμένο από μας τους ίδιους, απ' όλους μας. Καθένας έβαλε κι' απδένα λιθαράκι, μικρό ή μεγάλο, για να γίνει το έργο. Έτσι το περιοδικό μας είναι ο καθρέφτης της ζωής του σχολείου μας, αλλά και ο καθρέφτης της προόδου μας, της διαγωγής μας και της καλής συμπεριφοράς. Διαβάζοντάς το θα χαίρόμαστε για ό,τι έχουμε δημιουργήσει και θα καταβάλουμε όλες μας τις προσπάθειες για να γίνουμε καλλίτεροι. Και θα το επιτύχουμε αυτό γιατί και την όρεξη έχουμε και σέ ωραιότατο σχολείο μαθαίνουμε γράμματα και οι καλοί μας διδάσκαλοι, όπως και ο κ. Διευθυντής και οι καθηγηταί της Ακαδημίας, κάνουν ό,τι μπορούν για ν' ανεβούμε ψηλότερα. Σας χαιρετούμε λοιπόν όλους και σας ευχόμεθα καλή πρόοδο.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ και κάθε γιορτή, όταν αγοράζουν τα σχολεία, όλοι οι μαθηταί των Προτύπων σχολείων πρέπει να πηγαίνουν στην Εκκλησία, όπως έχουν όρισει οι σεβαστοί μας διδάσκαλοι, για να ευχαριστήσουμε τον καλό Θεό που μας φυλάει γερούς και μας φωτίζει να πάμε καλά στα μαθήματά μας και να τον παρακαλούμε να μας έχει και στο μέλλον πάντοτε κάτω από την προστασία Του. Μερικοί συμμαθηταί μας όμως, ελάχιστοι βέβαια, προτιμούν το κρεβάτι τους ή κάτι άλλο από την Εκκλησία. Αυτό είναι άσεβεια και δεν ταιριάζει σε μαθητάς. Πιστεύουμε ότι από τώρα και στο εξής κανένας μαθητής των Προτύπων δεν θα λείπει την Κυριακή από το σπίτι του Θεού.

ΑΦΟΥ, όπως λέμε, είμαστε μαθηταί των Προτύπων σχολείων, πρέπει πολύ να φροντίζουμε για την καθαριότητα και την καλή μας εμφάνιση. Τις ποδιές μας είναι ανάγκη να τις κρατάμε καθαρές και όχι όπως κάνουν μερικοί, που νοιώθουν ευχαρίστηση να τσαλαβουτούν στις λάσπες, να λερώνονται και να μεταβάλλονται σε... γουρουνάκια. Καθαρό πρέπει να κρατάμε και τα βιβλία, τα τετράδια κι' όλα τα άλλα σχολικά μας πράγματα. Να συμμορφωνόμαστε με τις συστάσεις των σεβαστών δασκάλων μας που κάθε μέρα μας μιλάνε γι' αυτά τα πράγματα. Τα α-

γόρια νάχουν κομμένα τα μαλλιά τους και τα κορίτσια να είναι καθαροχτενισμένα με τις κορδέλλες των. Πολύς κόπος δεν χρειάζεται γι' αυτό. Με λίγη φροντίδα και προσοχή και μες θάμαστε ευχαριστημένοι και οι γονείς μας, οι κύριοί μας και όσοι μας βλέπουν, θα μάς χαίρονται.

Η ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ μας βιβλιοθήκη, που άρχισε εδώ και δυό μήνες να λειτουργεί, έχει μεγάλη κίνηση. Οι κύριοι σπουδασταί που βοηθάνε σ' αυτή δεν προσφθαίνουν να εξυπηρετούν τους... πελάτες, εμάς δηλαδή. Όλοι είχαν καν με τα μούτρα στο διάβασμα και τρέχουν να παραδώσουν τα βιβλία γρηγορότερα από την προθεσμία και σε ώρες ακατάλληλες, για να πάρουν νέα. Αυτό βέβαια είναι ευχάριστο αλλά φέρνει κάποια άνωμαλία στη λειτουργία της βιβλιοθήκης μας, που — όσο πλούσια και να είναι — δεν μπορεί νη ικανοποίηση όλους και μάλιστα τη στιγμή που θέλουν αυτοί. Σωστό είναι να παραδίνουμε τα βιβλία στις ημέρες και ώρες που μάς έχουν ορίσει. Έτσι και η υπηρεσία της βιβλιοθήκης θα ειδικολύνεται, κι' εμείς θάμαστε σίγουροι πως θα πετύχουμε να διαλέξουμε τα βιβλία που μάς αρέσουν. Για εκείνους που ξεχνούν να επιστρέψουν τα βιβλία που δανείστηκαν δεν γράφουμε τίποτε, γιατί όπως καταλάβατε, τέτοιοι δεν υπάρχουν...

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ μας θα εκδίδεται κάθε τρεις μήνες. Το δεύτερο τεύχος του θα κυκλοφορήσει κατά τα τέλη Μαρτίου 1958. Σ' αυτό το διάστημα ως φροντίσουμε όλοι να συγκεντώσουμε την ύλη του. Ας ξεχωρίσουμε τις καλλιτερές εκδόσεις μας, ως κρατούμε σημείωση για κάθε τι που γίνεται στα σχολεία μας κι' ως έχουμε ένα ξεχωριστό τετράδιο όπου να γράφουμε ό,τι μπορεί να δημοσιευθή

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΝΟΙΓΟΥΝ...

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Είναι 25 Σεπτεμβρίου. Μία ημέρα που ενδιαφέρει τα παιδιά και ιδίως τα μικρά. Από το πρωί όλα καθαρά με τις ποδιές τους πηγαίνουν στο σχολείο. Κρατώντας της μητέρας των το χέρι περπατάνε καμιαυτό. Άλλα χαρούμενα, γελαστά και άλλα θυμωμένα που τα σήκωσε πρωί ή μητέρα τους. Πρώτη φορά πηγαίνουν στο σχολείο.

Ξεκίνησα και εγώ την ωρισμένη ώρα και πήγα. Εκεί δεν είδα άγνωστα παιδιά. Α! θα είναι πρωί ακόμη σκέφτηκα. Αμέσως βγήκε ο κύριος και μās είπε να πάμε την άλλη μέρα τὸ ἀπόγευμα, ἡ ὥρα πέντε.

Πήγαμε. Ο κύριος μās έβαλε στη γραμμή, και μās πήγε στην Τρίτη τάξη. Εκεί μās είπε και καθήσαμε. Αφού μās τακτοποίησε ο κύριος όπως έπρεπε στις θέσεις, μās χώρισε σε φωνές. Πρώτη και Δεύτερη. Μās έμαθε μία προσευχή και μερικά τραγούδια. Ύστερα ανέθεσε σε μαθητά ώρισμένα ποιήματα να τα μάθουν. Έμένα μού είπε να γράψω ένα λόγο.

— «Γιατί όλες αυτές οι ετοιμασίες κύριε;» ρώτησα όταν τελειώσαμε.

— «Θα κάνουμε μια γιορτή για να υποδεχθούμε τα μικρά της Πρώτης τάξεως».

Από εκείνη την ημέρα κυτούσαμε ποιος θα μάθη καλύτερα το ποίημά του, ποιος θα ξέρη περισσότερα τραγούδια.

Έπειτα από τόσες ετοιμασίες ήρθε και η ημέρα που θα κάναμε την γιορτή. Πήγαμε όλοι κα-

στο περιοδικό μας. Να μη ξεχνάμε να συγκεντρώνουμε και φωτογραφίες από τη ζωή και την κίνηση των σχολείων μας. Το περιοδικό είναι δικό μας, έμεις το γράφουμε και από μās εξαρτάται να το παρουσιάζουμε κάθε φορά και καλλίτερο.

Ο άγιασμός των Προτύπων

Στις 23 Σεπτεμβρίου το πρωί, ἡ ὥρα 9, ὅλοι οἱ μαθητές, παλαιοὶ καὶ καινούριοι, με τὶς ποδιές καὶ τοὺς γιαντάρους, φρεσκοσιδερωμένες, με καθαρὲς κάλτσες καὶ παπούτσι, τὰ ἀγόρια με τὰ μαλλιά κομμένα, τὰ κορίτσια με τὶς ταινίες των, καθαρὰ καὶ καλοχτενισμένα, ἔρχαν ἐρθεὶ στὸ σχολεῖο μᾶς, ποὺ βρίσκεται στὴ Λεωφόρο Γεωργίου Β', γιατί θὰ γινόταν ὁ ἀγιασμός. Οἱ μικροὶ μαθηταὶ τῆς πρώτης τάξεως, ἔρχαν ἐρθεὶ μαζί με τοὺς γονεῖς των. Ὅλη ἡ αὐλὴ ἦταν γεμάτη. Τὸ τραπέζι με τὸ νερό, τὶς λαμπάδες καὶ τὸ μάτσο τῶν λουλουδιῶν, ἦταν καὶ αὐτὸ σὲ μιὰ γωνία καὶ περιμένε τὸν παπᾶ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἀκολουθία.

Ὁ ἀγιασμός γίνεται κάθε χρόνο σ' ὅλα τὰ σχολεῖα, γιὰ νὰ περάσῃ καλὰ ἡ χρονιά καὶ οἱ μαθηταὶ νὰ προσδέψουν.

Ὁ παπᾶς ἔφθασε. Ὅλα τὰ παιδιά κάναμε γραμμὴ καὶ μεταβολή. Ἐπειτα μπήκαμε δεξιὰ τὸ ἐξάτάξιον καὶ ἀριστερὰ τὸ τετρατάξιον καὶ τὰ δύο μονοτάξια. Οἱ γονεῖς κάθησαν πίσω ἀπὸ τὰ παιδιά. Οἱ δασκάλοι, πήραν θέσεις κοντὰ στὸν παπᾶ. Δύο ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἔψαλλαν. Οἱ λαμπάδες ἀναψαν καὶ ὁ παπᾶς ἄρχισε: «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων, ἀμήν.»

Ὅλοι παρακολουθοῦσαμε με κατάνυξι. Εκείνη τὴν στιγμὴ ἐσκέφθηκα: «Ἄραγε θὰ μās φωτίσῃ ὁ Θεὸς νὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί;».

Τότε ἔνα ἀπαλὸ ἀεράκι ἐφύσηξε. Κατάλαβα πὼς ἦταν ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις τοῦ Θεοῦ.

Ἡ τελετὴ τελείωσε. Οἱ δασκάλοι μᾶς καὶ ὁ Σὸς ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος κ. Καρύδης ἐπήγαν καὶ ἐφίλησαν τὸν Σταυρόν καὶ ὁ παπᾶς τοὺς ράντισε με τὸ ἀγιασμένο νερό. Αφού ἔγιναν ὅλα αὐτά, ὁ Διευθυντὴς κύριος Παπαζήσης ἐβγάλε λόγο. Μᾶς εἶπε ὅτι πρέπει νὰ διαβάζουμε καὶ νὰ γράφουμε πάντοτε τὰ μαθήματά μᾶς, ν' ἀκούμε τὸν δάσκαλό μᾶς, νὰ εἰμεθα φρόνιμοι. Ἐσύστησε καὶ στοὺς γονεῖς νὰ μᾶς προσέχουν καὶ, τελειώνοντας τὸν λόγο του, μᾶς εὐχήθηκε καλὴ χρονιά.

Ἐπειτα ἐπῆρε τὸν λόγο ὁ κύριος Καρύδης. Εἶπε καὶ αὐτὸς μερικά γιὰ τὸ θέμα τῶν μαθημάτων ἀλλὰ τόνισε ἰδιαίτερα νὰ μὴν πηγαίνουμε στοὺς Κινηματογράφους, νὰ μὴν πηγαίνουμε σὲ νυχτερινὰ κέντρα καὶ καθόμαστε ὡς πολὺ ἀργὰ τὸ βράδυ, καὶ μίλησε ἀρετὰ καὶ σὲ μᾶς καὶ στοὺς γονεῖς μᾶς γιὰ τὴν κληρονομιά ποὺ μᾶς ἔφησαν οἱ δοξασμένοι μᾶς πρόγονοι καὶ ποὺ αὐτὴ τὴν κληρονομιά ἡμεῖς πρέπει νὰ τὴν φυλάξουμε καὶ νὰ τὴν παραδίδουμε στὶς ἐρχόμενες γενεές, γιατί αὐτὴ δίνει τὴ ζωὴ καὶ τὴ δύναμις στὴ φυλὴ μᾶς.

Μετά οἱ κύριοι μᾶς μᾶς εἶπαν νὰ φύγουμε καὶ νὰ πάμε τὴν Δευτέρα γιὰ μάθημα.

Βασιλικὴ Χ. Οἰκονομίδου
ΣΤ' Τάξις Ἐξαταξίου

θαροὶ με τὶς ποδιές, καλοχτενισμένοι, με τὶς ταινίες τὰ κορίτσια, με κομμένα τὰ μαλλιά τὰ ἀγόρια. Ἀνεβήκαμε στὴ σκηνὴ καὶ κάναμε μιὰ πρόβα. Ὁ κύριος εἶπε στὴν Καλλιόπα νὰ βῇ νὰ κάμῃ προσευχὴ ὅταν θ' ἀρχίξῃ ἡ ἐορτή. Τελειώσαμε τὴν πρόβα καὶ καθήσαμε. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο εἶδαμε τὴν πόρτα νὰ ἀνοίγῃ καὶ ἔνα πλῆθος ἀπὸ

μικρὰ παιδάκια με τὸν κύριο Σακελλαρίου νὰ μπαίνουν. Ἦταν ὅλα συνεσταλμένα, ντροπαλά, ἀπὸ τὸ ξένο περιβάλλον. Μ' ὅλο ποὺ ἡμεῖς χαμογελοῦσαμε ἐκεῖνα ἔμεναν βουβὰ. Κάθησαν στὶς μπροστινὲς θέσεις.

Απὸ τὴν πίσω πόρτα ἄρχισαν νὰ μπαίνουν κυρίες, οἱ μαμάδες τῶν μικρῶν παιδιῶν. Αὐτὲς ἔκατσαν στὰ πίσω καθίσματα, πίσω ἀπὸ τὰ παιδιά τους. Ἡ αἴθουσα τώρα γέμισε ζωὴ, κίνησι, χαρὰ. Ἐμείς ἐπάνω ἀπὸ τὴ σκηνὴ παρακολουθοῦσαμε σιωπηλά, ποὺ καὶ ποὺ ἀλλάζαμε καμμιὰ κουβέντα. Ἀπὸ ἄλλη πόρτα ἄρχισαν νὰ μπαίνουν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀκαδημίας κ. Κωτίτσας, ὁ κ. Κίτσος, ὁ κ. Κιτσαρᾶς καὶ ἄλλοι. Ὅταν ὅλοι τακτοποιήθηκαν ὁ κύριος φώναξε σιγὰ στὴν Καλλιόπα νὰ πῇ προσευχή.

Ὅλοι σηκωθήκαμε με εὐλάβεια. Ἀμέσως μετὰ ψάλλαμε τὴν προσευχή. Μόλις τελείωσε ἡ προσευχὴ ἄκουσα τὸ ὄνομά μου. Τὰκ-τὰκ-τὰκ κυτοῦσε ἡ καρδιά μου καὶ πήγαινε νὰ σπάσῃ. Ὅχι, εἶπα μέσα μου, θάρρος καὶ τίποτε παραπάνω. Θαρρετὰ προχώρησα πρὸς τὴ σκηνὴ μπροστὰ-μπροστὰ. Τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν ἔρχαν ἀπὸ μιὰ ἔκφρασι ἀλλοιωτικὴ. Ἐρριξε μιὰ ματιὰ ὀλόγυρα, κοίταξε τὰ μικρὰ παιδάκια καὶ ἄρχισα:

«Ἀγαπημένα μᾶς παιδάκια τῆς Πρώτης Τάξεως, καλῶς ὄρισται στὸ σχολεῖο μᾶς. Πόσο χαίρομαστε ποὺ σᾶς ἔχουμε κοντὰ μᾶς! Ἐξέρετε τὴν ὁραῖα θὰ τὰ περάσουμε; Ἐξέρετε πόσα ὁραῖα πράγματα θὰ μάθουμε; Χίλιες δύο ἱστοριοῦλες, χίλια δυὸ παραμυθάκια, χίλια δυὸ παιχνιδάκια, χίλια δυὸ τραγονάκια. Μαζὶ με ὅλα αὐτὰ ὅμως θὰ μάθουμε καὶ τόσα ὁραῖα μαθήματα με τοὺς καλοὺς μᾶς δασκάλους. Ἐδῶ ὅλοι μαζί θὰ εἴμαστε σὰν ἀ-

γαπημένα ἀδελφάκια, σὰν μιὰ οἰκογένεια ποὺ θὰ ἔχουμε γιὰ γονεῖς τοὺς καλοὺς μᾶς δασκάλους. Ἐμείς θὰ σᾶς ἀγαποῦμε πολὺ καὶ θὰ θέλουμε πάντα τὸ καλὸ σᾶς. Θὰ σᾶς προσέχουμε, θὰ σᾶς φροντίζουμε, θὰ σᾶς προστατεύουμε. Γιὰ μᾶς, τὰ κορίτσια τῆς Α' Τάξεως θὰ εἶναι οἱ μικρὲς ἀδελφοῦλες, ὅπως ἀδελφάκια θὰ εἶναι τὰ παιδάκια τῆς Α' γιὰ τοὺς συμμαθητάς μᾶς. Στὴν τάξι μᾶς πρέπει νὰ ἀκούμε με προσοχὴ τοὺς σεβαστοὺς μᾶς δασκάλους, γιὰ νὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί. Στὸ διὰλειμμα θὰ παίζουμε ὁραῖα παιχνίδια ὅλοι μαζί, θὰ λέμε παραμύθια καὶ τραγούδια. Κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτὴ ἡμεῖς οἱ μεγαλύτερες ἀδελφοῦλες σᾶς θὰ σᾶς παίρνουμε στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀκούμε τὴ θεία λειτουργία καὶ νὰ γίνουμε καλὰ χριστιανόπουλα.

Ἐτοὶ θὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί, καλοὶ χριστιανοὶ καὶ καλὰ ἑλληνόπουλα. Λυπούμαστε ποὺ δὲν θάμαστε ὅλα τὰ χρόνια μαζί. Τοῦ χρόνου ἡμεῖς θὰ φύγουμε καὶ θὰ ἔρθουν ἄλλοι στὴ θέσι μᾶς. Ἐτοὶ θὰ γίνεται κάθε χρόνο ὅπου νὰ φθάσετε καὶ σῆς στὴν ΣΤ' τάξι μεγάλοι σὰν ἡμᾶς καὶ με συγκίνησι θὰ θυμᾶστε αὐτὲς τὶς στιγμὲς, ὅπως θυμόμαστε καὶ ἡμεῖς με συγκίνησι τὴν στιγμὴ ποὺ πρωτομῆκαμε ἐδῶ τὸ ἀγαπημένο μᾶς σχολεῖο. Καὶ τώρα μικροὶ μᾶς φίλοι σᾶς καλωσορίζουμε καὶ πάλι καὶ σᾶς εἰκόμεθα καλὴ πρόοδος».

Ἡ χορωδία τῶν Προτύπων τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τῶν μικρῶν μαθητῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.Μ. Κουνάβου

γαπημένα ἀδελφάκια, σὰν μιὰ οἰκογένεια ποὺ θὰ ἔχουμε γιὰ γονεῖς τοὺς καλοὺς μᾶς δασκάλους.

Ἐμείς θὰ σᾶς ἀγαποῦμε πολὺ καὶ θὰ θέλουμε πάντα τὸ καλὸ σᾶς. Θὰ σᾶς προσέχουμε, θὰ σᾶς φροντίζουμε, θὰ σᾶς προστατεύουμε. Γιὰ μᾶς, τὰ κορίτσια τῆς Α' Τάξεως θὰ εἶναι οἱ μικρὲς ἀδελφοῦλες, ὅπως ἀδελφάκια θὰ εἶναι τὰ παιδάκια τῆς Α' γιὰ τοὺς συμμαθητάς μᾶς. Στὴν τάξι μᾶς πρέπει νὰ ἀκούμε με προσοχὴ τοὺς σεβαστοὺς μᾶς δασκάλους, γιὰ νὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί. Στὸ διὰλειμμα θὰ παίζουμε ὁραῖα παιχνίδια ὅλοι μαζί, θὰ λέμε παραμύθια καὶ τραγούδια. Κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτὴ ἡμεῖς οἱ μεγαλύτερες ἀδελφοῦλες σᾶς θὰ σᾶς παίρνουμε στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀκούμε τὴ θεία λειτουργία καὶ νὰ γίνουμε καλὰ χριστιανόπουλα.

Ἐτοὶ θὰ γίνουμε καλοὶ μαθηταί, καλοὶ χριστιανοὶ καὶ καλὰ ἑλληνόπουλα. Λυπούμαστε ποὺ δὲν θάμαστε ὅλα τὰ χρόνια μαζί. Τοῦ χρόνου ἡμεῖς θὰ φύγουμε καὶ θὰ ἔρθουν ἄλλοι στὴ θέσι μᾶς. Ἐτοὶ θὰ γίνεται κάθε χρόνο ὅπου νὰ φθάσετε καὶ σῆς στὴν ΣΤ' τάξι μεγάλοι σὰν ἡμᾶς καὶ με συγκίνησι θὰ θυμᾶστε αὐτὲς τὶς στιγμὲς, ὅπως θυμόμαστε καὶ ἡμεῖς με συγκίνησι τὴν στιγμὴ ποὺ πρωτομῆκαμε ἐδῶ τὸ ἀγαπημένο μᾶς σχολεῖο. Καὶ τώρα μικροὶ μᾶς φίλοι σᾶς καλωσορίζουμε καὶ πάλι καὶ σᾶς εἰκόμεθα καλὴ πρόοδος».

Μόλις τελείωσα, ἔνα χειροκρότη-

μα ἀκούστηκε ἀπὸ μικρὰ παιδικὰ χεράκια καὶ ἀπὸ μεγάλα. Ἐπειτα εἶπαμε τὰ ὑπόλοιπα τραγούδια. Ἀλλὰ σταματοῦσαμε κάπου— κάπου. Μετὰ ἀπὸ δύο τραγούδια βγήκε ἡ

Βασιλικὴ καὶ εἶπε τὸ ποίημά της. Δὲν τὸ ἔλεγε ὅμως με πολλὲς κινήσεις, τὸ ἔλεγε κάπως ντροπαλά. Ὑστερα ἀπὸ τὴ Βασιλικὴ βγήκε ἡ Μαρίτσα, ἡ ὁποία ἔλεγε τὸ ποίημά της με περισσότερες κινήσεις. Τόσο δὲ ὁραῖα τὸ ἔλεγε ὥστε μᾶς ἔπιασαν τὰ γέλια. Με τὴν σειρά τους εἶπαν καὶ τὰ ἄλλα παιδιά τὰ ποιήματά τους.

Ἐπειτα ἀπὸ τόσα πιστεύουμε νὰ εὐχαριστήθηκαν τὰ παιδάκια, διότι ὅλα χαμογελοῦσαν. Τὸ συνεσταλμένο ὕφος καὶ ἡ ντροπὴ ἔρχαν ἀπὸ τὰ προσώπια τους. Ὅταν τελείωσε ἡ γιορτὴ μοιράστηκαν σοκολάτες. Πήραμε τότε καὶ ἕνα κορίτσι καὶ ἀπὸ ἕνα κοριτσάκι καὶ κάθε ἕνα ἀγόρι καὶ ἀπὸ ἕνα ἀγόρι καὶ πήγαμε στὴν Α' τάξι. Εκεί καθήσαμε τὶς σοκολάτες των καὶ ἐφύγαμε. Ἐτοὶ τελείωσε ἡ γιορτὴ τῆς ὑποδοχῆς τῶν μικρῶν παιδιῶν.

ΜΑΡΙΗ ΤΣΑΚΕΛΙΔΟΥ
Τάξις ΣΤ' Ἐξαταξίου

Οἱ διακοπὲς τῶν σχολείων ἀπὸ τὴ γρίπη

Ἡ γρίπη! ἡ γρίπη! Νάτην! νάτην! ξεκίνησε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀσίας. Τὶ ἄσχημη ποὺ εἶναι!

Ψηλὴ, σκελετωμένη, ξυπόλυτη, με σκοτεινὰ καὶ βαθυλωμένα μάτια, περπατᾷ καὶ ὅλο περπατᾷ κρατώντας ἕνα μπουκάλι στὸ χέρι!!

Εἶναι τὸ δηλητήριο τῆς γρίπης!

Περνᾷ ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά καὶ χύνει ἀπ' τὸ φαρμάκι της.

Συμμαχία με τὸν Χάροντα ἔκανε!...

Αὐτὴ σπέρνει καὶ ἐκεῖνος θερίζει! Ἀλλοῖμονο—στὰ μέρη ποὺ πρωτοπέρασε. Ἀφθονο τὸ ἔχυσε τὸ φαρμάκι της καὶ ὁ μαῦρος καβαλάρης θερίζει νύκτα—μέρα ἀλύπητα!

Πόσο γρήγορα βαδίζει!

Ἐφτάσε καὶ στὴν Ἑλλάδα μᾶς! Ἄν καὶ ἦρθε κουρασμένη καὶ ἐξασθενημένη, τὰ νοσοκομεία γέμισαν—κάθε σπιτί εἶχε καὶ τὸν ἄρρωστο του!

Δὲν εἶχαν παρὰ δύο μέρες ποὺ ἄρχισαν τὰ σχολεῖα ὅταν ἦλθεν ἡ διαταγὴ νὰ κλείσουν!

Νὰ κλείσουν γιὰ δεκαπέντε μέρες, ἀπὸ τὸ φόβο τῆς γρίπης. Πόσο πικράθηκα! πόσο λυπηθκα!

Δὲν προφθάσαμε νὰ χαροῦμε τὰ νέα μᾶς βιβλία. Μείναμε με τὴν χαρὰ γιὰ ὅσα θὰ ἀκούγαμε καὶ θὰ μαθαίναμε.

Ἦρθε ἡ γρίπη καὶ μᾶς ἐκλείσε τὰ σχολεῖα. Οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ ραδιόφωνα δὲν μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τὴ γρίπη. Εὐτυχῶς στὴν Ἑλλάδα μᾶς, ἐν συγκρίσει με τὰ ἄλλα κράτη, οἱ θάνατοι ἦταν πολὺ ὀλίγοι. Ἦρθε ἀργὰ καὶ ἡ ἐπιστὴμὴ ἐν τῷ μεταξὺ βρῆκε τὰ ὅπλα καὶ τὴν πολέμησε.

Κι ἔτσι ξαναγυρίσαμε στὰ ἀγαπημένα μᾶς σχολεῖα, ὅπου μαθηταὶ καὶ δασκάλοι με καινούργια ὀρεξὶ ἀρχίσαμε νὰ ἐργαζώμεθα.

Γεράσιμος Σ. Σκλαβοδρος
Α' Μονοτάξιον τάξις ΣΤ'

Στὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας

Δάσκαλος: Ποῦ εἶναι ὁ Βόλος, Κωστάκης;

Κωστάκης: Τὸν ἔχω στὴν τσέπη μου, Κύριε!

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Χιόνι στην πόλη μας

Βρίσκομαι στο κρεβάτι μου τὸ ζεστό, καὶ ὀνειρεύομαι γλυκὰ ὄνειρα, ὅταν ἀκούω μιά γλυκιά φωνή νὰ μοῦ λήῃ:

—«Σήκω Μαρούλα, σήκω νὰ δῆς κάτι».

Ἐγὼ ξυπνάω μὲ τρόμο, γιατί εἶχα χάσει πιά ἀπὸ μπροστά μου τὸ ὥραϊο ὄνειρο.

Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἦταν τῆς μαμάς μου.

Σηκώνομαι καὶ τί νὰ δῶ!

Τὸ περιβόλι μας ἔξω καὶ ὅλα γύρω μου ἦταν γεμάτα χιόνι.

Ἡ χαρὰ μου εἶναι ἀπερίγραπτη.

Ντύνομαι γρήγορα—γρήγορα καὶ πηγαίνω νὰ πιῶ τὸ ζεστό μου γάλα.

Ἐπειτα κάθησα κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ κυττώσα ἔξω πού ἔπεφτε καὶ ὅλο ἔπεφτε τὸ χιόνι.

Οἱ μικρὲς νιφάδες τοῦ χιονιοῦ ποὺ ἔπεφταν, φαίνονταν σὰν νὰ ἦταν κάτασπρες πεταλούδιτσες ποὺ πετοῦσαν χαρούμενα στὸν ἀέρα.

Γελοῦσαν καὶ χόρευαν γύρω ἀπὸ τὰ κοιμισμένα δένδρα καὶ λουλούδια καὶ ὕστερα ἔπεφταν κάτω.

Χόρευαν τρελλὰ κτυπώντας τὸ παράθυρο σὰν νὰ θέλανε νὰ μᾶς ποῦν μυστικά πὼς ἦλθε ὁ γέρο-χειμώνας μὲ τὴν ἄσπρη του τὴν κάπα καὶ πὼς θὰ τὰ σκεπάζει ὅλα.

Τὶ ὥραϊο θέαμα ἀλήθεια!

Ὅταν σταμάτησε νὰ πέφτει χιόνι, εἶπα τῆς μαμάς μου νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ βγῶ λίγο ἔξω, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν μὲ ἄφησε.

Ἐγὼ ὅμως ἐπέμενα, καὶ μοῦ εἶπε:

—«Πήγαινε λίγο, ἀλλὰ νὰ γυρίσης γρήγορα».

Μόλις βγήκα, εἶδα τὰ παιδιὰ ποὺ ἔπαιζαν χιονοπόλεμο.

Ἐπαιζα καὶ ἐγὼ μὲ μεγάλη ὀρεξή.

Μετὰ τοὺς λέω:

—«Παιδιά κάνουμε ἕναν χιονάνθρωπο».

Μείναμε ὅλοι σύμφωνοι καὶ ἀμέσως ἀρχίσαμε.

Γιὰ σῶμα τοῦ βάλουμε μιά μεγάλη μπάλα χιόνι. Γιὰ κεφάλι

Τὸ πατρικό μου σπίτι

Σὲ μιὰ γωνιά ἐνὸς δρόμου βρίσκεται τὸ πατρικό μου σπίτι. Ἐκεῖ πέρασα ὅλα τὰ παιδικὰ μου χρόνια. Τί ὥραϊα πού τὰ περνοῦσα! Τί γέλια! Τί χαρὲς! Τί ἀξέχαστη ζωὴ μέσα σ' αὐτό!

Ἀλλὰ ἦρθε ὁμως καὶ μιὰ καταραμένη μέρα καὶ τὸ ἀποχωρίσθηκα. Φεύγοντας, μιὰ μελαγχολία μὲ κατέλαβε, πού δὲν ἔμπορα νὰ τὴν περιγράψω. Συγγὰ μοῦ ἔρχονται στὸ νοῦ μου παλιὲς ἀναμνήσεις, ἐνὼ ἡ μελαγχολία ξαναγυρίζει καὶ αὐτὴ. Τὰ σκέπτομαι ὅλα καὶ στιγμὲς—στιγμὲς φαίνονται χαροῦμενη καὶ ἄλλοτε πολὺ λυπημένη.

Περνοῦν οἱ ὥρες καὶ οἱ μέρες μακριὰ του καὶ μοῦ φαίνεται σὰν νὰ περνοῦν μῆνες καὶ χρόνια.

Μιὰν ἡμέρα πῆγα νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ. Τὸ χρώμα εἶχε φύγει, ἡ πόρτα εἶχε σαπίσει ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη. Νὰ ἔσπρωχνες λίγο, ἔπεφτε κάτω. Νὰ κι ἡ σκάλα πού μοῦ θυμίζει τίς τοῖμτες πού εἶχα κάνει. Τὸ χρώμα τῶν δωματίων εἶχε φύγει. Νὰ κι ἡ κουζίνα πού ἡ μαμά μου ἔκανε ἐκεῖ ὅλες τίς δουλειές. Νὰ κι ὁ κήπος, πού ἡ μαμά μου τὸν περνοῦσε. Τώρα δὲν ὑπάρχει τίποτε, μόνον χορταράκια ἔχουν σκεπάσει τὸν κήπο πού φαίνεται σὰ νὰ λυπάται γιὰ τὴν ἐγκατάλειψή του. Ὅλα τὰ θυμάμαι. Στὴν ἐξωτερικὴ του ὄψι, μὲ τὰ κατάντεστα παράθυρά του, μοιάζει σὰν κανένα φάντασμα. Ἄν καὶ εἶναι τόσο παλιό, ὅμως οἱ ἀναμνήσεις του μὲ κάνουν νὰ μὴν τὸ ξεχνῶ καὶ πάντα νὰ ἐπιθυμῶ νὰ ὁρίσκομαι κοντὰ του.

ZANNET B. ΛΕΡΑΜΕΖΗ
Ε' τάξις Ἐξατάξιου

μιά μικρότερη, γιὰ μάτια δύο κάρβουνα καὶ γιὰ μύτη καὶ στόμα δύο ξυλαράκια. Ὅταν τὸν φτιάξαμε ἀρχίσαμε νὰ χορεύωμε γύρω του.

Τὰ πρόσωπά μας εἶχαν γίνεи κατακόκκινα ἀπὸ τὸ παιγνίδι καὶ τὸ κρύο.

Τότε ἡ μαμά μὲ φώναξε νὰ πάω μέσα.

Ἀμέσως ἔφυγα, ἀφήνοντας πίσω μου τὸν χιονάνθρωπο.

Ἀργότερα ἀρχισε νὰ φυσᾷ, τὸ χιόνι πάγωσε, μαζί καὶ ὁ χιονάνθρωπός μας.

ΜΑΡΙΑ Κ. ΒΑΚΚΑ
Δ' Τάξις 4)ταξίου

Ἡ γατούλα μας

Στὸ σπίτι μας ἔχουμε μιὰ καλὴ γατούλα.

Εἶναι πολὺ ὥραϊα. Ἐχει χρώμα μαύρο καὶ ἄσπρο. Τὰ πόδια της εἶναι ἄσπρα σὰν τὸ χιόνι. Ἄσπρο χρώμα ἔχει καὶ στὴν οὐρά καὶ στὸ λαμῖο. Ὅπως εἶναι, φαίνεται σὰν νὰ φορᾷ ἄσπρες κάλτσες ψηλές. Στὸ λαμῖο της φορεῖ ἄσπρη κορδέλλα γιὰ λαμιοδέτη. Τὴν ὀμορφὴν, πού εἶναι!

Τὴν ἀγαπῶ πολὺ τὴ γατούλα μας... Καταλαβαίνει καὶ κείνη τὴν ἀγάπην μου καὶ πολλὰ φορὲς ἔρχεται κοντὰ μου. Χαϊδεύεται στὰ πόδια μου καὶ ρουθονίζει εὐχαριστημένη... Τὴν χαϊδιάρω, πού εἶναι! Ἡ γάτα μου εἶναι πολὺ κινηγάρα. Ἀλλοῖμόν της εἶναι κίνη καμμιὰ φορὰ ζημιές... Ἡ μαμά τότε φωνάζει... Καὶ κείνη καταλαβαίνει τὸ κακό καὶ δὲν μᾶς πλησιάζει. Τὴν ἐξυπνὴν πού εἶναι!

Στὴν γειτονία μου εἶναι ἕνας σκύλος καὶ ἡ γάτα μου καμιά φορὰ τσακώνεται μαζί του· δὲν τὰ πάνε καλά. Εὐτυχῶς πού εἶναι τὰ δένδρα κοντὰ καὶ μπορεῖ νὰ σκαρφαλώσῃ. Ἐγὼ τῆς δίνω ψωμί καὶ τῆς βάζω στὸ τσανάκι της ὅτι ἀποφάγια περισσεύουν ἀπὸ τὸ τραπέζι. Τὰ τρώει ὅλα μὲ χαρὰ. Μὲ τὴν μικρὴν τῆς γλώσσα καθαρίζει μιὰ χαρὰ τὸ πατάκι της. Δὲν ξαναθέλει ἄλλο πλύσιμο.

Τώρα μὲ τὰ κρύα ὅλο στὴ φωτιά μαζεύεται. Τῆς ἀρέσει πολὺ ἡ ζεστασιά. Ὅταν βρέξῃ κάθεται δίπλα στὴ σόμπα καὶ κοιμάται. Τὸ καλοκαίρι λιάζεται στὸν ἥλιο. Τὰ βράδια πολλές φορὲς τὴ χάνομε. Ποιὸς ἔχει πού γυρίζει... Κάνει καὶ πολλὰ ἐπισκέψεις... Τὴ νύχτα δὲν ἰσχυρίζεται... Ὅλο στὴν κουζίνα παραμονεύει. Τῆς ἀρέσουν τὰ ποντίκια καὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖ ἐκφυλάττει. Πῶς γυαλίζουν τὰ μάτια της! Βλέπει καὶ στὰ σκοτεινά.

Ἡ γάτα εἶναι πολὺ χρησὶμη. Τὴν ἔχουμε γιὰ τὰ ποντίκια τοῦ σπιτιοῦ, πού μᾶς κάνουν πολλὰς ζημιές. Ὅταν χαίρεται ἡ γάτα μου στρουθογυρίζει τὴν οὐρά της. Δὲν πρέπει νὰ τὴν τυραννάμε. Εἶναι κῆρυμα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΕΝΤΟΥΚΑΣ
Τάξις Δ' Βου Μονοτάξιου

Στὸ μάθημα τῆς Γραμματικῆς

Δ ἄ σ κ α λ ο ς: Πές μας, Νικολάκη, μιὰ λέξι μὲ πολλὰ «ο»;

Μ α θ η τ ή ς: Γκρόόόόλ, Κύριε.

Ν ἱ κ ο ς: Ἐχεις ρολοῖ, Γιῶργο;

Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Ἐχῶ.

Ν ἱ κ ο ς: Δουλεύει καλά;

Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Θανμάσια.

Ν ἱ κ ο ς: Καὶ τί δουλειὰ κάνει;

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Ἄρρωστη

Ἦταν 18 Ὀκτωβρίου, ὅταν ἀρρώστησα.

Μία ἑβδομάδα πρὶν ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά μου, ἡ μητέρα μου εἶχε πάει ταξίδι. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἦμουν καλά. Μία μέρα ἐνοίωσα πόνο στὸ λαμῖο, μὰ δὲν τὸ πολυπόρθεα. Πέρασαν δύο μέρες ἀπὸ τότε. Ἡ Κυριακὴ μέγιστὴ τὸ μὲνήμερόν περάσε καλά. Ἐπαιζα. Καὶ ὅταν ἡ ὥρα κτυποῦσε μία ἀνέβηκα στὸ σπίτι. Χωρὶς νὰ σκεφθῶ καθόλου πῆρα τὴν καρδέλα καὶ κάθησα στὸ μπαλκόνι, τὸ ὅποιο δὲν βλέπει ποτὲ ἥλιος, ἐκτὸς τὸ ἀπόγευμα. Δὲν ἔπρεπε νὰ μείνω καὶ ὁμως, σὰν κοιτῶ πού ἦμουνα, κάθησα στὸ ρεῦμα.

Σὲ λίγο ἦρθε καὶ ὁ μπαμπάς μου. Μόλις μὲ εἶδε ἀγριεμένος μοῦ φώναξε.

—«Παῖδί μου δὲν σκέφτηκες πού κάθισες; Δὲν καταλαβαίνεις ὅτι μπορεῖς νὰ ἀρρωστήσῃς».

Ἐγὼ φιλώντας τὸν προσπαθοῦσα νὰ τὸν καθησυχάσω.

—«Καλὰ μπαμπά δὲν θὰ τὸ ξανακάνω».

Καθήσαμε καὶ φάγαμε. Σὲ μιὰ στιγμή, καθὼς μὲ κυττοῦσε μοῦ εἶπε:

—«Σὰν γλωσσὴ σὲ βλέπω! μὴν αἰσθάνεσαι τίποτα».

—«Ὅχι μπαμπά, εἶμαι πολὺ καλά» τοῦ εἶπα ἀποφεύγοντας τὸ βλέμμα του.

Ὁ μπαμπάς βγήκε ἔξω μετὰ τὸ φαγητό. Τὸ ἀπόγευμα αἰσθανόμουν νὰ κρυώνω πολὺ. Ἐπείσα στὸ ντιβάνι καὶ σκεπασθὴν καὶ μὲ μιὰ κουβέτα. Μὰ τί πράγμα ἦταν ἐκεῖνο! Στὴν ἀρχὴ κρύωνα ἀλλὰ ὀστερα ἐνοίωσα μιὰ φλόγα νὰ καίη τὸ κορμί μου. Κοινοῖον ἐδῶ κι' ἐκεῖ μὴν βῶν λίγη δροσὰ μὰ περισσὸν τερὴν ζέστα αἰσθανόμουν. Τὸ ἀπόγευμα πέρασε ἀνυπόφορα. Τὸ βράδυ ἦρθε ὁ μπαμπάς μου. Ἐγὼ μόλις τὸν εἶδα δὲν μίλησα. Ἡ ντροπὴ μου μὲ ἔπνιγε. Μὰ δὲν μοῦ μίλησε κι' αὐτός. Μοῦ ἔβαλε μόνο τὸ θερμομέτρο. Εἶχα πολὺ πυρετό. 40. Μοῦ ἔκανε μιὰ ἐνεσι. Τὸ ἄλλο πρωὶ φέραμε τὸν γιατρό. Εἶπε ὅτι εἶχα κρυώσῃ καὶ ὅτι εἶχαν ἐρεθισθῇ οἱ ἀμυγδαλές μου.

Πέρασε μιὰ μέρα καὶ τότε καταλάβαινα τί θὰ πῇ «μητέρα». Γιατὶ ἐὰν ἡ μητέρα μου δὲν ἦταν ταξίδι θὰ μοῦ ἔκανε ὅτι ἦθελα καὶ ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ θὰ ἦταν στὸ μαξιλάρι μου. Ἐνα πρωὶ πού ἦμουν καλύτερα πῆρα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴν μητέρα μου. Μοῦ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

—«Αγαπῶ τοῦ παιδί. Πῶς εἶσαι; Δὲν μοῦ ἔστειλες γράμμα καὶ ἀνησυχῶ. Ἐγὼ εἶμαι καλά. Δὲν θὰ ἀργήσω νὰ ῥθῶ. Σὲ μιὰ ἑβδομάδα θὰ εἶμαι αὐτοῦ. Πρόσεχε νὰ εἶσαι φρόνη καὶ πρόσεχε στὸ σχολεῖο. Νὰ φυλάγῃσαι. Μὴν τρέχῃς καὶ ἀρρωστήσῃς. Ὁ Πέτρος τί κάνει; Νὰ μοῦ γράφῃς. Σὲ φιλῶ ἡ μαμά σου».

Χάρηκα πού ἦταν καλά. Καὶ ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου: Μοῦ γράφει νὰ μὴν

ἀρρωστήσω. Πού νὰ ξέρῃ ὅτι ἔχω τόσον καιρὸ ἀρρωστή... Πόσο κακὴ εἶναι ἡ ἀρρώστεια! Μὲ πονοῦσε ἡ μέση μου νὰ κάθωμαι ἔα πλωμένη ὅλη τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ τί μποροῦσα νὰ κάνω; Σὲ λίγες μέρες ἦμουν ἀπύρετη.

Τότε ἦρθε καὶ ἡ μαμά μου καὶ χάριξα πολὺ πού δὲ μὲ βόηξε στὸ κρεββάτι.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΟΥΤΕΤΣΗ
Τάξις ΣΤ'. 6)ταξίου

Ἡ σημαία μας

★

Κάθε ἔθνος ἔχει τὴν ἱστορίαν του.

Ἐτοί καὶ Ἑλλάδα μας ἔχει καὶ αὐτὴ τὴ μεγάλη καὶ ἑκακοστὴ ἱστορίαν της.

Πόσες φορὲς οἱ Ἕλληνες ἔκαναν πολέμους γιὰ νὰ μείνουν ἐλεύθεροι!

Πάντοτε νικοῦσαν τοὺς ἐχθροὺς τους καὶ πάντα μὲ τὴν Σημαία μας τὴ γαλανόλευκὴν μπροστὰ ἐμπαιναν σὲ κάθε ἐλληνικὴ σκλαβωμένη περιοχὴ.

Σύμβολον τῆς Πατρίδος μας εἶναι ἡ γλυκεῖα μας Σημαία. Ὁ Στανθὸς δείχνει τὴν ἑθνοκεῖα μας καὶ τὸ μπλε χρώμα συμβολίζει τὸν γαλανὸ οὐρανὸν μας, καὶ τὸ ἄσπρο τὸν κρίνον, πού προσφέρει ὁ ἄγγελος στὴν Παναγία μας.

Εἶναι ὥραϊα, πολὺ ὥραϊα, ἡ Σημαία μας ὅσο ὥραϊα εἶναι καὶ ἡ Ἑλλάς. Ἡ Σημαία μας εἶναι τόσο ὀμορφὴ καὶ τόσο δοξασμένη, ὥστε πολλοὶ μεγάλοι ποιητὲς ἐβγαλαν διαφόρους ὕμνους. Ἐνὰς ἀπ' αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ ἑξῆς:

«Ὅρανοχρωματισμένη σὰν τὸ (κρίνον εἶσαι λευκή. Στανθοφόρα μας σημαία δοξα- (σιμένη Ἑλληνική, δοξαμένη Ἑλληνική».

Ζήτω ἡ γαλανόλευκή!.. Ζήτω τὸ ἱερὸ σύμβολο τοῦ ἔθνους μας! Ζητωκραυγάζουμε καὶ χειροκροτοῦμε ἐνθουσιασμένοι μπροστὰ στὸ πέρασμα τῆς σημαίας, ἐνὼ μιὰ ἀ-

Στὸ μάθημα τῆς Ἀνθρωπολογίας

Δ ἄ σ κ α λ ο ς: Πόσους τραπεζίτες ἔχουμε Κουφιουδάκη;

Μ α θ η τ ή ς: Ἐχουμε πολλοὺς Κύριε.

Δ ἄ σ κ α λ ο ς: Πόσους;

Μ α θ η τ ή ς: Ὅσες εἶναι οἱ τραπέζες, Κύριε.

νέκφραστη χαρὰ μᾶς πλημμυρίζει. Ρίγη περνοῦν ἀπὸ τὸ σῶμα μας καὶ τὰ μάτια μας ὀγκραίνονται. Ἐτοί ἐκδηλώνομε ὅλοι οἱ Ἕλληνες τὸν ἐνθουσιασμό καὶ σεβασμὸν μᾶς πρὸς τὸ ἱερὸ σύμβολο τοῦ ἔθνους μας. Αὐτὴ εἶναι ἡ Σημαία μας πού τὴν εὐλόγησαν παπᾶδες μ' ἄσπρα γένια μέσα στὴ σκλαβιά καὶ γι' αὐτὸ τὸ δοξασμένον σύμβολο τοῦ ἔθνους μᾶς ἔχυσαν οἱ Ἕλληνες τὸ αἷμα τους. Ὅσοι ἀπὸ πολλοὺς ἀγῶνες στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα ὑψώθηκε καὶ κυματίζει περήφανα σὲ κάθε τῆς Ἑλλάδος μας μεριά. Νostalγεί ὅμως νὰ στηθῇ ὑπερήφανα καὶ στοὺς ὀδοὺς τῆς ἐλληνικῆς πόδουλος τόπους τῆς ἑλληνικῆς γῆς γιὰ νὰ σκορπίσῃ τὴν χαρὰ καὶ τὴν εἰρήνην καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς μας πού δὲν εἶδαν ἀκόμη τὸ γλυκὸ φῶς τῆς λευτεριάς οὔτε καὶ τὴν ἐνδοξή μας γαλανόλευκὴν νὰ κυματίζῃ.

Μαζὶ μὲ τὸν λαμπερὸ Στανθὸ πού φέρνει στὴν κορυφὴν τῆς, μᾶς συμβολίζει τὴν πίστη καὶ τὴν Πατρίδα. Ὅλοι μας πρέπει νὰ τὴν ὀδοῦμε πάντα ὑπερήφανα καὶ νὰ θυσιάζομε καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴν μᾶς ἀκόμη γιὰ νὰ τὴν χαϊδεύῃ αἰῶνια τὸ δροσερὸ ἀεράκι τῆς Ἑλευθερίας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Ν. ΓΕΡΑΛΗ
Στ'. τάξις, Β'. Μονοτάξιον

★

Ὁ περίπατός μας

Μία Τετάρτη τὸ ἀπόγευμα ἐπῆγα μὲ τὴν τίτλην μου καὶ μὲ τὴν πρώτην, στὴν ἐξοχή.

Ἐκεῖ εἶδαμε χωράφια ὀργωμένα καὶ χωράφια σπαρμένα. Εἶδαμε ἀκόμη καὶ ἕνα πράσινο χαλὶ πού ἦταν κεντημένα ἐπάνω τὸν μικρὸν σπιτάκι, πού ἀπὸ ἔξω ἦταν κοτοῦλες πού ἔτοφαναν χορταράκια. Ἦταν καὶ κάπτι μικρὲς λιμνοῦλες πού εἶχαν νεράκι. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ τὰ νερά μοιάζανε σὰν κοροτάλλα.

Ὅταν γυρίζαμε στὸ σχολεῖο, βλέπαμε τὰ ἀμπέλια πού δὲν εἶχαν πιά τὰ στολίδιά τους, τὰ σταφύλια. Τὰ προβάτια εἶχαν μὴν στὸ ἀμπέλι καὶ τρώγανε τὰ φύλλα ἀπὸ τὰ κλημάτα. Ἐτοί μὲ γέλια καὶ μὲ τραγούδια γυρίσαμε στὸ σχολεῖο μας.

Ἰωάννινα 9 Νοεμβρίου 1957
Ἀνδρονίκη Φωτιάδου
Τάξις Βα. 6)ταξίου

ΓΙΟΡΤΑΖΟΜΕ ΤΗΝ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Η ΗΜΕΡΑ

ΤΟΥ «ΟΧΙ»

Ήταν παραμονή της 28ης Οκτωβρίου.

Είχε βραδυάσει και ο ουρανός ήταν σκεπασμένος από πυκνά μολυβένια σύννεφα και άρχισε να ψιλοβρέχει.

Εγώ, καθισμένη στο τραπέζι διάβαζα, ή γιαγιά έπλεκε και ή εξαδέλφη μου μαζί με την αδελφή μου είχανε τα σκαμνάκια γύρω από την γιαγιά μου.

Τότε άρχισαν να την παρακαλούν:

— Γιαγιά πές μας ένα παραμύθι.

— Δεν θέλουμε όμως την Κακκινσκομφίτσα, ούτε τη γριά με το γέρο. Θέλου με καινούργιο παραμύθι.

— Ναί είπα ή γιαγιά θα σάς πω ένα καινούργιο παραμύθι. Έτακτοποιήσε τα γυαλιά της, ξεερόβηξε και άρχισε:

— Ήταν μιά μέρα σάν και σήμερα παιδιά μου. Ήταν ή εποχή που είχαν πολλές δουλειές. Υστερα από τις πρώτες βροχές ώρ γωναν οι γεωργοί τα χωράφια τους, οι νοικοκυραίοι έκοβαν τα ξύλα τους, και όλοι ήταν απασχολημένοι με τις καθημερινές τους δουλειές. Η Ελλάδα μας ζούσε φτωχικά αλλά εύτυχισμένα. Η Ιταλία που ήταν πανίσχυρη την έζήλεψε και θέλησε να την κατακτήσει.

Έστειλε λοιπόν στην Ελλάδα τον πρεσβευτή της Γκράτσι να την ζητήσει από τους Έλληνες, μάλιστα απήντησε ο Βασιλιάς μας Γεώργιος, ΟΧΙ ο ελληνικός λαός, ΟΧΙ αντιλάλησαν τα φάργγια κι' οι ρεματιές.

Όλοι έλεγαν ΟΧΙ!

Το «ΟΧΙ» της 28ης Οκτωβρίου

Ένώ το Έλληνικόν Έθνος βάδιζε με σταθερό βήμα προς την πρόοδο και τον πολιτισμό, ύπουλοι έχθροι θέλησαν να του φράξουν το δρόμο του και να το υποδουλώσουν.

Η ένδοξη πατρίδα μας κίνησε το φθόνο των Ιταλών που λαίμαργα έθριξαν πάνω σ' αυτή το βλέμμα τους. Έτσι μέσα εις την ήσυχη ατμόσφαιρα που επικρατούσε το Φθινόπωρο του 1940, και που ο κάθε Έλληνας σκεπτότανε με ποιό τρόπο να άνεβη ψηλότερα, άνεμος τρομερός φύσηξε και άρχισε να κουνάει απειλητικά το έθνικό μας σκάφος.

Με ένα τους τελεσίγραφο οι Ιταλοί εξήτησαν την υποδουλώσιν μας, νομίζοντας πως ή αριστητική τους υπεροχή θα τους επέτρεπε να τα σαρώσουν όλα στο διάβα τους. Αλλά τα γεγονότα πήραν δρόμο τελείως αντίθετο από τα όνειρά τους. Το φιλότιμο των Ελλήνων επληρώθηκε και οι κυβερνήται του Έθνους της εποχής εκείνης έβροντοφώνησαν άφοβα και γενναία, όπως τον άρχαίο καιρό ο Λεωνίδας το «μολών λαβέ», το καινούργιο κομιοϊστορικό «Όχι».

Ολόκληρος ο Έλληνικός λαός γιγαντώθηκε και όλοι με μιά γνώμη, μ' ένα σκοπό έτρεξαν κι' άρπαξαν τα όπλα στα χέρια τους.

Η Ελλάδα δέχθηκε με ψυχραιμία το πρώτο κτύπημα. Όλος ο κόσμος είχε στραμμένα τα μάτια επάνω μας και ανήσυχος προσέβλεπε τον γοήγορο και καταστρεπτικό άφανισμό μας. Αλλά ή Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει.

Η ανδρεία και ή πίστις όλων των Ελλήνων εδημιούργησε το θαύμα του 1940—41, που είναι ένα θαύμα που τόσο συχνά επαναλαμβάνεται στην ιστορία μας.

Η 28η Οκτωβρίου στέκει ψηλά σάν ένα φωτεινό άστέρι και δείχνει όχι μονάχα σ' εμάς τους Έλληνες, αλλά και στον κόσμο ολόκληρο, το δρόμο της Έλευθερίας. Την 28η Οκτωβρίου ή Ελλάδα δέ χάλασε μονάχα τα σχέδια των Ιταλών, που βασίζονταν στην υπεροχή τους, αλλά στάθηκε και αλλόνητος φρουρός του παγκοσμίου πολιτισμού.

Αλλ' ενώ οι Μεγάλοι μας σύμμαχοι μετά το τέλος του πολέμου θέρισαν τους καρπούς της νίκης, την μικρή αλλά τόσο ήρωική σύμμαχό τους την έζησαν. Κι' έτσι, χωρίς ντροπή, της απέκοψαν τα ελληνικώτατα τμήματα της Βορείου Ηπείρου και της Κύπρου, που στενάζουν κάτω από το βαρύ ζυγό της σκλαβιάς.

Εμείς όμως αι μαθήτριά και μαθηταί της Έλευθερίας Ελλάδα πιστεύουμε ότι σύντομα οι άγώνες των μαρτυρικών αδελφών μας θα δικαιωθούν, γιατί, όπως λέγει και ένα άρχαιο ρητό: «νική ο μικρότερος τον μεγαλύτερο όταν έχη δικαίον».

ΕΛΕΝΗ Χ. ΜΑΛΑΜΟΥ
Τάξις ΣΤ' Έξταξιού

Κι' οι γενναίοι μας φαντάροι έπετέθησαν έναντίον των έχθρων. Ούτε πολλά κανόνια είχαν, ούτε πολύ στρατό, μά νικούσαν γιατί είχαν στην καρδιά τους κάτι πιο μεγάλο. Την αγάπη στην πατρίδα και την πίστη στο Θεό. Οι φαντάροι μας έπολεμούσαν τον έχθρο με τα όπλα και έμεις με την βελόνα έπολεμούσαμε έναν άλλο έχθρο, το κρύο. Μέρα νύχτα

Ο ΑΓΙΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο Άγιος Δημήτριος κατήγετο από πλούσιαν οικογένειαν και ευγενή και στο στρατό είχε μεγάλο αξίωμα. Πατρίς του ήτο ή Θεσσαλονίκη. Έγινε Χριστιανός και έδιδασκε με μεγάλο ζήλο την χριστιανική θρησκεία. Όμως ο ειδωλολάτρης Αυτοκράτορας του, όταν το πληροφορήθηκε, θύμωσε δι' αυτό, προσεπάθησε να τον πείση να θυσιάσει εις τα είδωλα και όταν

πλέκαμε φανέλλες, κάλτσες, γάντια.

Άλλες γυναίκες κουβαλούσαν τρόφιμα και πυρομαχικά στίς χιονισμένες κορυφές της Ηπείρου.

Πολλά παλληκάρια έβασαν με το αίμα τους τις κορυφές των βορειοηπειρωτικών βουνών και πολλά άλλα έτραυματίσθηκαν.

Να γιατί παιδικά μου θα χτυπούν αύριο οι καμπάνες, θα γίνουν παρελάσεις και γιορτές!

Και σεις σάν Έλληνοπούδες που είσθε πρέπει να ξέρετε την ιστορία της πατρίδος μας και να είσθε υπερήφανες γι' αυτήν.

Κι' αν ποτέ ή πατρίδα σας χρειαστή να τρέξετε, να τρέξετε πρόθυμες να την βοηθήσετε. Γιατί ή Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει».

— Ω γιαγιά τι ώραίό που ήταν το παραμύθι σου! Ήταν το καλύτερο άπ' όσα μας έχεις πη.

— Ναί είπα ή γιαγιά να το θυμάστε γιατί είναι ένας πόλεμος που γράφηκε με χρυσά γράμματα στην ιστορία της πατρίδος μας. Είναι ένα αληθινό παραμύθι.

ΑΛΙΚΗ Ι. ΦΡΑΓΚΙΔΟΥ
ΣΤ'. Τάξις Α'. Μονοταξίου

Οι Ζωσιμάδοι

δεν μπόρεσε τίποτε να κάνει διέταξε και τον φυλάκισαν.

Παρά τα μαρτύρια που του έκαναν ο άγιος Δημήτριος και στην φυλακή που ήταν έξακολουθούσε την διδασκαλίαν του.

Μεταξύ των μαθητών του ήτο και ο Νέστωρ.

Την εποχή εκείνη εις την Θεσσαλονίκην εδρίσκετο ένας γιγαντόσωμος παλαιστής ειδωλολάτρης, όνομαζόμενος Λυαίος, που προκαλούσε τους Χριστιανούς και τους έλεγε:

— «Όποιος θέλει άς έρθη να παλαίψη μαζί μου στο στάδιο». Κάνοντας όμως δεν τολμούσε να παρουσιαστή μπροστά του. Όλοι φοβότανε από το γιγάντιο σώμα του και την τεράστια δύναμή του. Ο μικρόσωμος όμως μαθητής του Δημητρίου ο Νέστωρ, δεν άνεχότανε να βρίζεται ή πίστις του Χριστού μας από έναν ειδωλολάτη και γι' αυτό απεφάσισε να παλαίψη με τον Λυαίο. Όταν πήρε την απόφασή του πήγε πρώτα στη φυλακή να επισκεφθή τον Άγιο Δημήτριο και να πάρη την ευχή του.

— Με την πίστι στο Χριστό, πήγαινε και θα νικήσης», του απάντησε αυτός εύλογώντας τον.

Και πραγματικά ο Νέστωρ έπληξε και ένίκησε τον Λυαίο. Όργισθηκε γι' αυτό ο αυτοκράτωρ και διέταξε να φονεύσουν τον Νέστορα και τον Δημήτριο. Οι ειδωλολάτρες δήμιοι ώρμησαν στη φυλακή και έλόγχισαν τον άγιο.

Οι Χριστιανοί πήραν το σώμα του και το έθαψαν. Από τότε είναι ο προστάτης άγιος της Θεσσαλονίκης, άπειρα θαύματα έκανε και πολλές φορές την εγγλύτωσε από τις επιδρομές των εχθρών. Λέγουν μάλιστα πως από τον τάφο του αναβλύζει μύρον γι' αυτό και λέγεται και μυροβλήτης.

Η εκκλησία των Δημητρίου τον άνεκήρυνε άγιο και ή μνήμη του εορτάζεται στίς 26 Οκτωβρίου, μαζί με την άπελευθέρωσιν της Θεσσαλονίκης μας που άσφαλώς βοήθησε ο άγιος να ξαναγίνη ελληνική.

ΑΛΙΚΗ Χρ. Μονοταξία
ΣΤ' Τάξις Έξταξιού

Οι μαθηταί των Προτύπων παρελύνουν πρό των έπισήμων

Η γιορτή των σχολείων και ή παρέλασις

Είναι 27 Οκτωβρίου 1957, ή μέρα Σάββατο, ώρα μία και μισή. Όλα τα παιδιά βρισκόμαστε στην αυλή του σχολείου μας με τις μπλε ποδιές μας, με τον άσπρο γιακά, τα μαύρα παπούτσια μας, και τις άσπρες κάλτσες. Η ώρα κοντεύει δύο. Η σφυρίχτρα του κυρίου Βλαδίκια μας καλεί στη γραμμή: όλα τα παιδιά συντάσσονται καθ' ένα στην γραμμή του.

Τα παιδιά της έκτης τάξεως Τετραταξίου και Μονοταξίου των τάξεων Ε' και ΣΤ' συντάσσονται σε μιά γραμμή επίσης το ίδιο κάθουν και τα κορίτσια. Με το πρόσταγμα του Κυρίου ξεκινούμε.

— Έν, δύο, έν, δύο, έν δύο...

Προπορεύεται ο σημαιοφόρος με τους παραστάτες, ακολουθεί ή όμάς των χοριτσιών και πιο πίσω ή όμάς των αγοριών. Σταματήσαμε μπροστά στα προπύλαια της Ακαδημίας. Δίπλα μας βρισκόταν οι σπουδαστές και οι σπουδάστριες της Ζ.Π.Α. (Ζωσιμάδας Ηαδαγωγικής Ακαδημίας) εις ποσάταξιν. Στις σκάλες των προπυλαίων στέκονται ο διευθυντής ο κ. Κωτίτσας και οι σεβαστοί καθηγηταί της Ακαδημίας.

Ένα κορίτσι του μονοταξίου, ή Στουονάσα, απήντηλεν το ποίημα εις την Σημαίνιν:

Αυτό είναι το ιερό πανί το γαλανό και τ' άσπρο, κομμάτι άπ' άνοιξιάντικο και ξάστερο ουρανό.

Βγαίνουν από την παράταξη οι σημαιοφόροι της Ακαδημίας και των Προτύπων με τους παραστάτες, και στέκονται στα ποσάτα σκαλιά των προπυλαίων. Μετά από σύντομον όμιλίαν του διευθυντού

της Ακαδημίας κ. Κωτίτσα και του διευθυντού των Προτύπων κ. Σακελλαρίου με θέμα την Σημαία, μήνικαμε όλοι στο θέατρο. Η χορωδία της Ε' και ΣΤ' τάξεως έλαβε τας θέσεις της σε κάτι πάγκους άριστερά του θεάτρου. Δεξιά του θεάτρου καθόταν οι έπίσημοι.

Η γιορτή άογίζει. Ο κύριος Έξαγόπουλος, διδάσκαλος του έξαταξίου, όμιλεί διά το μεγάλο και ιστορικό γεγονός. Η όμιλία του συνοδεύεται σε διάφορα μέρη από όμοια τραγούδια της χορωδίας και τις απαγγελίες των μαθητών (ή Λέσποινα Γεωργία απήντηλε το ποίημα «ή προσφορά», ο Χουσότομος Μοΐσιάδης το ποίημα «28 Οκτωβρίου 1940» και ή Καλλιόπα Τσολκα το ποίημα «Αι Δημήτριος»). Ο κύριος Έξαγόπουλος κλείνει την όμιλία του με ζωηρά χειροκροτήματα των ένθουσιασμένων μαθητών. Η εορτή τελειώνει.

Όλα τα παιδιά βγαίνουν από το θέατρο. Αί τάξεις Α', Β', Γ', Δ', φεύγουν. Οι άλλες τάξεις, Ε', ΣΤ' με ένα τμήμα σπουδαστών και όπου δασκούν με έπισημολή τους σημαιοφόρους ξεκινούμε διά να καταθέσωμεν στέφανον στο μνημείον των Μπιζανόμαγων που είναι στην πλατεία. Προηγώντας την λεωφόρο Γεωργίου Β' φτάνουμε στην πλατεία. Όλα τα δημοτικά και γυμνάσια εδρίσκοντο εκεί.

— Ντασαντάι, νταντάι, ντασαντάι, νταντάι, ακούγεται ή φιλομνηνική και ή στρατιωτική μουσική. Άκούσας ή έπιμνημόσυνη δέσις. Όλοι ακούνε με κατανύξι. Άκούσας ή κατάθεση στέφανων. Ο κόσμος είναι πολλός, όλα τα σχολεία άρχίζουν να παρελύνουν. Ήρθε

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΠΟΒΛΑΣ

και ή σειρά μας. 'Ο ήχος της μουσικής συνοδεύει το πέρασμά μας. Τα στήθια μας φουσκώνουν από πατριωτικό ένθουσιασμό. 'Η ψυχή μας φουσκώνει από χαρά, καθώς στρίβουμε την κεφαλή δεξιά και αντικρίζουμε τους επισήμους και το ιεροχέρι του Δεσπότη να μάς εύλογη. 'Αφού φύγαμε από την τελετή, γυρίσαμε στο σχολείο μας. 'Εκεί οι Κύριοι μάς είπαν ότι στις 10,30 της επομένης να πάμε με τα ναντικά μας στο σχολείο για την παρέλασι. 'Όλα τα παιδιά φύγαμε ευχαριστημένα και με μία νέα χαρά για την αυριανή παρέλασι.

Είναι 28 'Οκτωβρίου, ημέρα Κυριακή. Σε όλα τα σπίτια κυματίζει υπερήφανη και δοξασμένη ή γαλανόλευκη. 'Ο δρόμος είναι γεμάτος παιδιά που χαρούμενα τρέχουν για το σχολείο τους. 'Από τον δρόμο Γεωργίου Β' ως το σχολείο μας και πύδ πάνω είναι στρατιώτες στο δεξιά μέρος του δρόμου. 'Όλα τα παιδιά του Προτύπου ήταν ντυμένα με την ναντική ομοιόμορφη στολή τους. Μαλέ σακκάκι με άσπρα σκουπίδια στα μανίκια και στο γιαντά. Μαλέ πανταλόνι, μαύρα παπούτσια με άσπρα κάλτσες και το γουσό σήμα στο δεξιά μανίκι τους. Στα πόσους των ήταν ζωγραφισμένη ή γαριά, ή αγωνία και ή άνυπομονησία.

Όρα 10,30. 'Η συνολή τους του Κρησίου μάς καλεί όλους στην νοαυμή. Μπήκαμε στην νοαυμή. Ήξιναμε Βνήκαμε απ' την πόρτα. Και τώρα προχωρούμε στην λεωφόρο Γεωργίου Β'. Φθάσαμε στην πλατεία. Στάθηκαν στο κακονέτο «Μαλάμπος». Γύρω μας ήταν μ' άλλα σχολεία όπως το Γυμνάσιο 'Αθρόνιον ή Ζωσιμαία Σχολή ή 'Επιπορικη το Γυμνάσιο Θηλέων με τις μαύρες ποδιές και τ' άσπρα μπρεζάκια τους. Το Λύκειον με τα μαλέ παντελόνια και μπλούζες. Μπροστά μας ήταν τα Δημοτικά 'Ελισαβέτιον, Καπλόνειον, το βον Δημοτικόν, το βον κλπ. 'Ανοίξαμε τις πόρτες και είδαμε να παρλαίναν. 'Επ' τέλους ήλθε και ή σειρά μας. Προχωράσαμε κυμαίνοντάς και λαβέντια. 'Η ποικιλία ήταν μεγάλη. Στα περσόνια ήταν γάμος πολλές που γελοιοποιούσε το πέρασμά μας και έμετ' το παλινάμε δάκρυα μας. Τέλος ήταν ή ήπειρομένη μας που δεν καταλάβαινε πότε φθάσαμε στο Στάσην. Νή ή ποίτος δέχτηκε να ή δέχτηκε Γκούζοις το γεμάλι δεξιά κοιτάζοντας τους επισήμους. 'Ο Δεσπότης μάς εύλογη. Οι όπο-

τίποτε δεν έπρόδιδε το βράδυ της 27ης 'Οκτωβρίου 1940 —διηγείται ο πατέρας μου— ότι την άλλη μέρα θα άρχιζε ο πόλεμος. 'Ο ήλιος είχε γυρίσει πίσω από τις α-παλόγραμμες βουνοκορφές και ή νύχτα άρχισε να άπλώνη παντού το σκοτεινό της πέπλο. Οι άνδρες του λόχου που είχε την έδρα του στο χωριό Πόβλα των Φιλιατών, παραδόθηκαν στον ύπνο κάτω από τα άντίσκηνά τους. Και μόνοι οι σκοποί άγρυπνούσαν.

Οι ώρες έκύλησαν. 'Επλησίαζε πιά το γλυκοχάραγμα. Μιά φιλή δροσούλα, μόλις είχε σταματήσει, λές και έσταξε ή νύχτα από τα ματόκλαδα της δάκρυα, γιατί προαισθανόταν την ύπουλη επίθεση του ένθρου. 'Η ώρα 6 παρά 5 λεπτά. Για πρώτη φορά πυροβολισμοί ταράζουν την ησυχία και όλοι οι άνδρες του λόχου εδρίσκονται στο πόδι. Περνούν λίγα λεπτά σιωπής και άγωνίας και ο λοχαγός από το τηλέφωνο μαθαίνει ότι οι 'Ιταλοί έφθασαν στην πόλιν. 'Εκείνη την ώρα ήλθε ή πρώτη ομάδα των 'Ιταλών. Μια κατανιά άνοιξε να άπλώνεται από την γαράδρα του χωριού στο γύρω δάση.

Σε μία στιγμή άκούεται σάλπιγγα του σάλπιγγου του λόχου, που έσήμανε κατά διαταγήν του λοχαγού. 'Όλων των ανδρών τα μάτια έστράφησαν προς την σημαία μας, που έναιμαίτε επάνω σε μία εξέδρα του σιναίου. 'Ενας στρατιώτης την κατέβασε σιγά-σιγά με ελάνθια διά να την μαλέψη. 'Όλων τα μάτια έβούρκωσαν. Έκλαιγαν διά την τύχη που περίμενε την γλυμιά πατοίδα.

Με διαταγήν του λοχαγού έπιασαν οι άνδρες τις κατάλληλες θέσεις. Σε λίγο άνοιξε ή επίθεση του ένθρου. Μπουλούνια από άσπρο-σκούφες προσαπνοσαν άνάμεσα από τους θάμνους να πλησιάζουν τους δικούς μας. με οι ήρωές μας τους θέρριζαν με τα πυκνά πυρά τους.

Οι λοιποί έπίσημοι μάς κοιτάζουν με έπαινονάνα. Προχωρούμε, ενώ όλος ο κόσμος θεομιά γελοιοποιεί και φθάνουμε στο Τσιτίσιον ευχαριστημένοι και με τις καλύτερες έντυπώσεις. 'Ετσι πέρασε αυτή ή δοξαμένη και ήρωική ήμερα.

Κων)νος Ράπτης και Γεώργιος Μανδής. ΣΤ' τάξις 4)ταξίου.

Οι κάτοικοι του χωριού είχαν καταφύγει τρομαγμένοι σε μία γαράδρα. 'Η μάχη είχε άναψει για τα καλά. Σκηνές ήρωισμού και αυτοθυσίας έδειξαν οι 'Ελληνες, αλλά όσο προχωρούσαν οι ώρες, τα πυρομαχικά άρχισαν να άλιγοστεύουν.

'Ο λοχαγός διάταξε ύποχώρησιν σε ένα λόφο και από εκεί έστειλε διαταγές σιγά-σιγά να όπισθοχωρήσουν όλοι. Καθώς έφευγαν οι στρατιώτες μας, οι κάτοικοι της Πόβλας, που ήταν μέσα σε μία γαράδρα, τους έφωνάζανε: «που μάς αφήνετε άδέσφους;» Λίγοι - λίγοι συγκεντρώθηκαν στον λόφο που ήταν ο λοχαγός όλοι οι άνδρες. 'Ελειπαν μόνον μερικοί. 'Ηταν όλοι μούσκεμα από την πρωινή φιλή βροχή και από τα βρεγμένα κλαριά του λόγου.

'Η ώρα ήταν μία και μισή. 'Η μάχη είχε τελειώσει ύστερα από 7½ ώρες.

Νίκος Χρηστίδης
ΣΤ' τάξις έξαταξίου

'Ο 'Ιταλός τραυματίας

'Όλη την ήμερα —διηγείται ο πατέρας μου— γινόταν σκληρή μάχη. Τα κανόνια έσπειραν το θάνατο. Τέλος οι 'Ιταλοί έκάμψθησαν. Τα πυροβόλα τους έπαψαν να άκούγονται. Σιγή έπεσοάτησε.

'Ανάμεσα στους 'Ιταλούς και τους 'Ελληνες ύπήρχε μία άρεκέτα βαθεία γαράδρα. 'Ο έλληνικός στρατός προχώρησε για να καταλάβη τα Ιταλικά όχυρά. Καθώς προχωρούσαν έσθασαν στη γαράδρα. Δύο στρατιώτες —ήμιπροσθο σιλακή— όταν έφθασαν στη γαράδρα άκουσαν βονντ.

Κατάλαβαν άιέσως πως κάποιος άνθρωπος πληγωμένος βοισκόταν εκεί. Σκέφτηκαν πως έπρεπε να κατεβούν για να σώσουν αυτόν τον δυστυχισμένο άνθρωπο. 'Από το μυαλό τους ήως πέρασε ή ιδέα ότι μπορεί ο ένθρος να ήν έφωγε και ύπήρχε κίνδυνος το Ιταλικό πολυβόλο να τους γτυπήσει.

Τα δύο αίσθηματά, ο άνθρωπισμός και ο φόβος, πάλευαν στην ψυχή τους.

Τέλος νίκησε ο άνθρωπισμός. 'Αφησαν τα όπλα άπάνω και άρχισαν να κατεβαίνουν τον απότομο γκρεμό. Σιγά-σιγά, όσο πλησίαζαν, διέκριναν μέσα στο σκοτάδι

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τις άτέλειωτες νύχτες του χειμώνα, που ο βοριάς σφυρίζει άγρια προσπαθώντας να ξεριζώσει σπίτια και δένδρα, ήμεις περναμε ευχάριστα τις ώρες μας καθισμένοι γύρω απ' την έσπη σόμπα ή τ' άναμένο μαγκάλι διαβάζοντας όραία βιβλία ή άκούοντας διάφορες ιστορίες και παρσούδια. Και όλα αυτά βέβαια μου άρέσουν και και μ' ευχαριστούν. Σεχωριστά όμως μ' ευχαριστούν οι πολεμικές άναμνήσεις του πατέρα μου, που έξ ολόκληρους μήνες έζησε στα χιονισμένα ήπειρωτικά βουνά μαζί με όλην την νεότητά της 'Ελλάδος πολεμώντας για τη σωτηρία, την τιμή και τη δόξα της πατρίδος μας.

—«Ξημέρωναν σάν σήμερα τα Χριστούγεννα του 1940», μου διηγήθηκε ο πατέρας μου, «όταν, ύπηρετώντας ως ήφεδρος άνθυπίατρος στο πρώτον 'Ανεξάρτητον Τάγμα πολυβόλων, βοισκόμαστε προωθημένοι στην πρώτη γραμμή ψηλά στα χιονισμένα βουνά της Β. 'Ηπειρου, όπου οι γενναίοι φαντάροι μας ύπέφεραν πολύ απ' το κρύο και το χιόνι που έπεφτε άδιάκοπο. Είχαμε ξυπνήσει με τον κ.

της νύχτας τον πληγωμένο. 'Από τα βουγγατά και τις λίγες λέξεις που έλεγε κατάλαβαν ότι ήταν 'Ιταλός. 'Ηταν σοβαρά πληγωμένος με τα δυό του πόδια κομμένα.

Παρ' όλο που ήταν έχθρος, οι τολμηροί 'Ελληνες τον σήκωσαν στην πλάτη τους και με κίνδυνο της ζωής των τον άνεβασαν στο γέλιο του γκρεμού και τον παρέδωσαν στο λόχο.

'Ο γιατρός του λόχου άνέλαβε πρόθυμα να τον περιποιηθή. 'Τ-στερα από πολλές περιποιήσεις, ο 'Ιταλός άνοιξε τα μάτια του. Στην άρχή φοβήθηκε, αλλά σάν είδε τα ευγενικά πρόσωπα των στρατιωτών ξεθάραψε.

Πόση ευγνωμοσύνη θα νοιώθη για τους σωτήρες του! 'Ασφαλώς θα κατάλαβε ότι οι 'Ελληνες δεν ήταν μόνο παλληκάρια, αλλά και άνθρωποι.

Ιωάννης Νικολός
ΣΤ' τάξις έξαταξίου

Διοικητή και συζητούσαμε για τον πόλεμο, όταν ξαφνικά άκούσθηκε θόρυβος πολύς και νομίσαμε πως ήταν κανένας απ' τους συχνούς αλφινδιασμούς των έχθρων μας, γι' αυτό και πεταχτήκαμε έξω απ' την σκηνή. 'Αλλά γρήγορα άντιληφθήκαμε πως ήταν μία ομάδα φαντάρων μας, ήπειρωτόπουλα τα περισσότερα, που έρχότανε να μάς ψάλλουν τα κάλλαντα. 'Η στιγμή εκείνη ήταν πολύ συγκινητική. 'Ολοι θυμηθήκαμε τα Χριστούγεννα τα ήπειρικά στα σπίτια μας με όλους τους δικούς μας και άδελφάδα άδελφους τα μάτια μας. 'Η συγκίνησις όμως δεν έβάσταξε πολύ και γρήγορα μετετράπηκε σ' ένθουσιασμό, όταν μία άλλη ομάδα φαντάρων μας φάνηκε πύδ πέρα, επάνω στο χιόνι να οδηγεί μιάν ολόκληρη

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ

Μία βραδυά ο μπαμπάς μάς διηγήθηκε ένα περιστατικό από τον πόλεμο του 1940 στην 'Αλβανία. —«'Ηταν το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου που ο δικτάτωρ Μουσολίνι είχε έλθει στην 'Αλβανία να έμφυχήση τον 'Ιταλικό στρατό γιατί είχε άρχισεί ο στρατός του να χάνη το θάρρος του. Και είχε διατάξει την γενικήν επίθεση σε όλο το μέτωπο και με όλα τα μέσα τα όποια διέθετεν ο 'Ιταλικός στρατός. Τότε ύπηρετούσα ως ύπαξιωματικός σε μία μεταγωγική μοίρα.

'Ηταν άπόγευμα όταν με κόνεσε ο διοικητής και μου έδωσε έναν κλειστό φάκελλο και τρία αυτοκίνητα φορτωμένα με πολεμικά υλικά. Μου είπε δε προσφορικά να βαδίσω προς τον δρόμον που πήγαινε προς την Κόνιτσα και σε όποιο φυλάκιο μου ζητούσαν τον φάκελλο εκεί θα τον παρέδιδα.

'Όταν φύγαμε είχαν άρχισεί ήδη να νυχτώνη. Βαδίζαμε με τα μικρά φώτα. Εγώ ήμουν στο τρίτο αυτοκίνητο για να παρακολουθώ τα πρώτα μήπως μάς συμβή κάτι. Σχεδόν όλη τη νύχτα βαδίζαμε. 'Όπου ύπήρχε γέφυρα και φυλά-

διομυρία 'Ιταλών αλχηματών, που είχε πιάσει εκεί κοντά στα προχώματα αλφινδιζόντας την με τις φωνές «άέρα-άέρα». Τα έπεισοδία αυτά, προσέθεσεν ο πατέρας μου, ήταν πολύ συχνά στην πρώτη γραμμή και άνεπτέρωναν το ήθικόν των φαντάρων μας, γι' αυτό και δεν αίσθανόντανε τις κακουχίες του πολέμου, αλλά ένα είχαν όλοι στο νου τους: πως να ρίξουν τον έχθρο στη θάλασσα!».

—'Αλήθεια! Τι κουράγιο έπρεπε να είχαν οι στρατιώται μας, για να ύποφέρουν εκεί ψηλά στα βουνά τον άγριο χειμώνα και να κυνηγούν από κορφή σε κορφή τον πολυάριθμο έχθρο με τα άφθονα μέ-
σα. Γλυκειά μας 'Ελλάδα! Δεν πρόκειται να πεθάνης ποτέ, γιατί άδιάκοπα τα παιδιά Σου θυσιάζονται για να ζής εσύ αιώνα.
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΑΚΟΛΑΣ
Τάξις Ε' 6)ταξίου

κιο ο κάθε σκοπός όταν έβλεπε το σήμα της μοίρας μάς έλεγε να προχωρήσουμε. Κατά τα ξημερώματα, δεν είχε καλή φέξη, φθάσαμε σε ένα μέρος που ήταν γενική άποθήκη πυρομαχικών. 'Εκεί μόλις κατέβηκα, ένας Συνταγματάρχης του Πυροβολικού μου γέφυσε το φάκελλο, και άφού με πήρε μέσα στη σκηνή του μου είπε επί λέξει:

—«Λοχα. Το όλικό που ύπάρχει στα τρία αυτοκίνητα πρέπει σήμερα όσο το δυνατό πύδ γρήγορα να φθάση στην πρώτη γραμμή, διότι είναι βλήματα δοξατικού πυροβολικού. Οι όδηγοί δεν θα έξουν τίποτε, με ό,τι και άν έξουν αυτοκίνητο να φθάση στον ποσορισμό του. Πήγαινε και ή Πανα για μαζί σας». Ήξιναμε και άρχισεί σιγά-σιγά να φέγγη. 'Όταν φθάσαμε εις την Ποσειτηή ήταν ή ώρα 11. Περνώντας τη γέφυρα της Ποσειτης καθώς βαδίζαμε για την Κλεισούρα άκούγαμε πλέον τη μάχη, γιατί οι 'Ιταλοί εκείνη την ώρα έχαναν επίθεση. 'Εμείς ακολουθούσαμε τον δρόμο μας. Φθάσαμε στην Κλεισούρα και προχωρήσαμε
ΣΥΝΕΧΕΙΑ εις την 18ην σελ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΜΑΣ

ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

Ἡ Ἡπειρος εἶναι τὸ τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ποὺ ἀνέδειξε τοὺς πῶ πολλοὺς καὶ τοὺς πῶ μεγάλους εὐεργέτες.

Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ξεχωρίζουν σὰ φωτεινοὶ ἥλιοι οἱ Ζωσιμάδαι.

Οἱ Ζωσιμάδαι γεννήθηκαν εἰς ἓνα χωριὸ τῆς Ἡπείρου, τὸ Γραμμένο. Ἦταν ἀπὸ πολὺ φτωχὴ οἰκογένεια. Ὡστόσο δὲν μπορούσαν νὰ ὑποφέρουν τοὺς Τούρκους. Μικρὰ παιδιὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους καὶ πῆγαν στὴν Ρωσία. Ἀπὸ ὑπάλληλοι ποὺ ἦταν κατ' ὄψιν οὐκ ὀλίγοι ἐπὶ τὴν γέννησιν μετὰ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ 1904, ὅταν οἱ Τούρκοι ἐξέλασαν ὅλην τὴν Ἡπείρον. Δὲν ἔχασαν ὅμως καὶ τὴν πατρίδα τους. Ἄν δὲν ἦταν οἱ Ζωσιμάδαι καὶ οἱ ἄλλοι ἐθνικοὶ μας εὐεργέται, ἐμεῖς μπορούσαμε νὰ εἴμαστε ἀκόμα σκλαβωμένοι. Οἱ Ζωσιμάδαι ἦταν ποὺ συνετέλεσαν νὰ κρατηθῇ ἀκαμαὶὸ τὸ θρησκευτικὸ καὶ ἐθνικὸ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ διατηρηθῇ στὴν ψυχὴς των ἀσβεστο τὸ μῖσος ἐναντὶ τῶν βαρβάρων κατακτητῶν, τῶν Τούρκων. Καὶ αὐτὸ τὸ πέτυχαν γιατί ἐξετύπωσαν σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα βιβλία, ὅπως τὴν Ἀγία Γραφή, τὰ βιβλία τοῦ Κοραΐ καὶ τοῦ Ρήγα Φεραίου τὰ ὁποῖα μοῖραζαν δωρεὰν εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν βιβλίων αὐτῶν οἱ Ἕλληνες διέτηραν τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν. Δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ τὰ ἔργα τῶν Ζωσιμαδῶν. Ἐνίσχυσαν κάθε

πρωτὸ ποὺ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα. Πάντρευναν πτωχὰ κορίτσια καὶ ἐπλήρωνον τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ βγάλουν τοὺς δυστυχεῖς Χριστιανούς ἀπὸ τὴν φυλακὴν καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάξουν ἀπὸ πολλὰ βασανιστήρια καὶ ἐξευτελισμούς, ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ τοὺς τυράννους.

Ἡ δρᾶσις τῶν Ζωσιμαδῶν δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Ἰδρυσαν νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα καὶ τὸ σπουδαϊότερον ἀπ' ὅλα ἱδρυσαν τὴν περίφημην Ζωσιμαίαν Σχολήν. Στὸ σχολεῖο αὐτὸ ἔμαθαν γράμματα διαπρεπεῖς ἐπιστήμονες ποὺ ἐμύρφωσαν μὲ τὴν σειρά τους χιλιάδες Ἑλληνοπούλα.

Πολὺ σωστὰ ἐμίλησε γιὰ τὴν Ζωσιμαίαν Σχολὴν ἓνας ἀξιωματοῦχος Τούρκος ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς:

—«Ἡ Ζωσιμαία Σχολὴ θὰ εἶναι ὁ τάφος τῆς Τουρκίας».

Ἀργότερα μὲ χρήματά των χτίστηκε ἡ Ζωσιμαία Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία καὶ ἡ νέα Ζωσιμαία σχολή. Καὶ πραγματικά. Δὲν πέρασαν λίγα χρόνια καὶ ὁ σπόρος τῆς Ἑλευθερίας ἔδωσε τοὺς καρπούς του ποὺ ἡμεῖς σήμερον ἀπολαμβάνομε. Τὸ ἔργον τῶν Ζωσιμαδῶν δὲν ἦτο μόνον εὐεργετικὸ καὶ σωτήριο γιὰ τὴν Ἡπείρον, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἡπειρώτες τιμοῦν τὴν μνήμην των στίς 8 Νοεμβρίου.

ΑΜΑΛΙΑ Μ. ΖΩΙΔΟΥ
Στ' τάξις Ἑξατάξιου

Ἡ Ζωσιμαία Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

ΤΩΝ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 7ης Νοεμβρίου 1957, ὅπως κάθε χρόνῳ, μαζευθήκαμε ὅλα τὰ παιδιά τῆς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τοῦ σχολείου μας, στὴν αὐλὴ τῆς Ἀκαδημίας, μὲ τὴν μπλε ποδιὴν, καὶ τοὺς ἀσπρούλια γιαντίνες, καὶ συντεταγμένοι πῆγαμε στὴν ἐκκλησίαν, γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τὸν Ἑσπερινόν.

Ἐκεῖ εἶχαν συγκεντρωθῇ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα σχολεῖα τῆς πόλεως. Οἱ πολυέλαιοι καθὼς καὶ τὰ ἄλλα φῶτα ἐφειγγαν τόσο πολὺ, ποὺ ἔδειχναν πῶς κατὰ σπουδαῖο γινόταν. Καὶ ἀλήθεια! Ἐκεῖ εἶχε συγκεντρωθῇ καὶ πολλὸς κόσμος ποὺ θὰ παρακολουθοῦσε τὸ μνημόσυνο τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν τῆς πόλεως μας, τῶν Ζωσιμαδῶν.

Στὸ Δεσποτικὸν θρόνον, ντυμένους μὲ τὰ ἀρχιερατικὰ τοῦ ἀμφια, καθόταν ὁ Σεβασμιώτατος Ἰωαννῖνν κ. κ. Δημήτριος.

Ὅλοι μὲ μεγάλη κατάνυξι παρακολούθησαν τὸν Ἑσπερινόν. Στὸ τέλος ὁ Ἱεροκλήρυκος ἀνεβασμένους στὸν Ἀμβωνα, μίλησε γιὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς πόλεως μας Ζωσιμαδῶν.

Τὸ ὄνομα τῶν Ζωσιμαδῶν εἶναι γνωστὸ σὲ ὅλην τὴν Ἡπείρον. Μὲ τὰ χρήματά τους ἔγιναν ἡ παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολή, ἡ Παιδαγωγικὴ Ζωσιμαία Ἀκαδημία καὶ ἡ νέα Ζωσιμαία Σχολή. Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἰς τὸν ἱερό ναὸ τοῦ Ἀρχιμαντρίου, ἐτελέσθη λειτουργία. Ἐκεῖ ἦσαν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι.

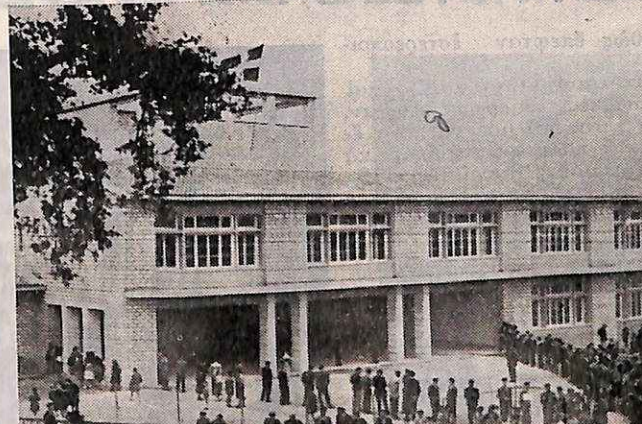
Ἐπῆγαν καὶ ἀντιπροσωπεῖς τῶν σχολείων. Ὁ κ. Χουλιάρης ἐμίλησε γιὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν Ζωσιμαδῶν. Ἐπειτα, μὲ ἐπικεφαλὴς τὸν Δεσπότην, ὅλο τὸ πλῆθος ἐπῆγε εἰς τὴν νέαν Ζωσιμαίαν Σχολήν, ὅπου ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς καὶ ἐμίλησε ὁ Γυμνασιάρχης κ. Βολονάσης. Μετὰ, ὅλος ὁ κόσμος ἐμπήκε μέσα καὶ περιεργάζετο τὸ ὡραῖο κτίριον.

Ι. ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ
ΣΤ' Τετρατάξιου

Τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς

Μαζὶ μὲ τὸ Μνημόσυνο τῶν Ζωσιμαδῶν, ποὺ γίνεται κάθε χρόνῳ στίς 8 Νοεμβρίου, γιὰ νὰ θυμούμαστε ἐμεῖς τὰ ἑλληνοπούλα τι ἦταν οἱ ἐξ ἀδελφοὶ Ζωσιμάδαι, ἐγένετο ἐφέτος καὶ μία ἄλλη ὡραία τελετή. Ἐγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς, ποὺ κτίστηκε στὴν Πλατεία Εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννῖνων.

Μετὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχιμανδρείου ὁ Δεσπότης μας, Σεβασμιώτατος

Ἡ νέα Ζωσιμαία Σχολή

τοῦ Δημήτριος, ντυμένους τὴν ὁλόκληρη ἀρχιερατικὴν στολήν καὶ συνοδευόμενος ἀπ' ὅλους τοὺς ἱερεῖς τῆς πόλεως, τὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Λαόν, κατηνύνησε στὸ προαύλιον τοῦ νέου κτιρίου, ὅπου ἦταν παρατεταγμένοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Προτύπου Γυμνασίου τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς, καὶ ἀντιπροσωπεῖς τῶν ἄλλων Σχολείων τῆς πόλεως μὲ τὴν σημαίαν τους.

Μετὰ τὸν Ἀγιασμό μίλησε πρῶτος ὁ Δεσπότης μας, ὁ ὁποῖος ἐπήνεσε τὸ ἔργον τῆς Νέας Ζωσιμαίας, ἀνέφερε τὸν Μακαριώτατον Σπυρίδωνα καὶ ἀνιγγεῖλε πῶς τὴν παλαιὰ Ζωσιμαία τὴν προσφέρει στὸ Γυμνάσιον Ὁθλέων Ἰωαννῖνων, γιὰ νὰ στεγασθῇ, γιατί ἐκεῖ ποὺ σήμερον εἶναι δὲν βρῖσκει τὸ κτίριον κατάλληλον. Μίλησαν κατ' ὅσον ὁ Γυμνασιάρχης Ὁθλέων κ. Φραγκοῦλης ὁ ὁποῖος ἠψυχώθηκε τὸν Σεβασμιώτατον, ὁ Δῆμαρχος τῆς πόλεως κ. Σακκάς, ποὺ ἔδωσε τὸ μεγάλο οἰκόμενον τῆς Σχολῆς, ὁ Γυμνασιάρχης τῆς Ζωσιμαίας κ. Βολονάσης, ὁ ὁποῖος ἠψυχώθηκε ὅλους, ὅσους ἐβοήθησαν γιὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ τοῦ λαμπροῦ κτιρίου, ὁ σεβαστὸς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Γυμνασίων κ. Κοκκινάκης, ὁ ὁποῖος μίλησε γιὰ τὸν Σπυρίδωνα καὶ τοὺς ἄλλους μεγάλους ἄνδρες καὶ εὐεργέτες τῆς Ἡπείρου καὶ τελευταῖος ὁ σεβαστὸς

στοῦ Νομάρχης μας ὁ ὁποῖος καὶ ἐχοψὴ τὴν χρυσὴ κορδέλλα καὶ ἀνοίξε τὴν πύλιν τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς. Στὴ στιγμὴ μῆλιναν μέσα ὁ Δεσπότης μας μὲ τοὺς ἱερεῖς ὁρατίζοντας μὲ ἁγιασμὸ τὴν αἴθουσαν τοῦ κτιρίου, οἱ Ἀρχεῖς καὶ ὅλος ὁ κόσμος.

Ἡ παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολή ποὺ βομβαρδίσθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς στὸν πόλεμον τοῦ 1940-41

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ξαναγυρίζουμε στὸ σχολεῖο

Πέρασε τὸ καλοκαίρι καὶ ὅλα τὰ παιδιά εἴπαμε στίς διακοπὰς «χαίρετε» καὶ γυρίσαμε πάλι στὸ σχολεῖο μὲ χαρὰ καὶ λατρία.

Μὲ τὸν ἐρχομὸ τῶν παιδιῶν στὸ σχολεῖο ξαναῆλθε ἡ χαρὰ καὶ ἡ ζωὴ. Γέμισε πάλι ἡ ἐρημὴ αὐλὴ ἀπὸ φωνὰς καὶ ἀπὸ παίγνια. Ὅλοι οἱ δασκάλοι φαινόταν χαρούμενοι καὶ γελάσαν. Μᾶς καλοσώριζαν μὲ εὐχὴς γιὰ τὴν καινούργια χρονιά. Τὸ σχολεῖο μας ἄρχισε μὲ τὸν ἁγιασμό. Ὅλα τὰ

παιδιά ἦταν χαρούμενα, καθαρά καὶ ἁγνά. Σταθίσαμε σὲ σχῆμα Π καὶ στὴ μέση ὁ Παπᾶς.

Μετὰ τὸν ἁγιασμὸ φύγαμε γιὰ νὰ ξαναῆλθουμε τὴν Δευτέρα στίς 30 Σεπτεμβρίου.

Μὲ τὴν γλυκείαν φωνὴν τῆς καμπανούλας μας μῆλιναν σὲν γοαμὴν, κάναμε τὴν προσευχὴν καὶ κάθε τάξις μῆλινε στὴν αἴθουσά της.

Πόσο ἡμεῖς ποὺ φάνηκε ἡ καινούργια γιὰ τὴν τάξιν!

Πόσα παιδιά!

Στὸ κτίριον τῆς Νέας Ζωσιμαίας Σχολῆς, ὅλη αὐτὴ τὴν ἡμέραν γίνονταν εὐλαβικὸ προσκύνημα τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ ὅλοι ἐθαύμαζαν τὰ πολυάρθρια λαμπρὰ διαμερίσματά του.

Ἐκεῖ 12 αἰθούσες διδασκαλίας, αἰθούσες χωριστὲς θεάτρου, χειροτεχνίας, Μουσικῆς, Ἀστρονομίας. Ἐκεῖ εὐρύχωρους διαδρόμους, Γραφεῖα καὶ Ἀποθήκες, εὐρύχωρο προαύλιον καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους βοηθητικούς χώρους. Ὅρες πολλὰς καὶ ἐγὼ ἐγύριζα μέσα στὸ κτίριον καὶ ἐκαλοῦντο τὰ ἀγῶνα τοῦ Γυμνασίου, ποὺ θὰ μαθαίνουν μέσα σ' αὐτὸ τὰ γράμματα, καὶ ἐκαλοῦντο τὰ Γιάννενά μας, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα μας, γιὰ τὸ καινούργιον αὐτὸ ἀπόκτημά τους. Σήμερον τὰ Γιάννενά μας στολίζουν πολλὰ μέγαλα κτίσματα μὲ τὰ χρήματα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν ἀδελφῶν Ζωσιμαδῶν, ὅπως καὶ ἡ μαρμαρόκτιστη Παλαιὰ Ζωσιμαία Σχολή, ἡ Νέα Ζωσιμαία Σχολή, τὸ ἀπέραντο καὶ μεγαλοπρεπὲς Μέγαρόν μας τῆς Ζωσιμαίας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, τὸ Γηροκομεῖον τῶν Ζωσιμαδῶν καὶ ἄλλα.

Ἄς εἶναι Αἰωνία ἡ μνήμη τῶν ἀξέχαστων αὐτῶν Εὐεργετῶν μας καὶ ἄς ἀναπαύῃ ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν τους στὸ διαλεχτότερον μέρος τοῦ Παραδείσου.

ΑΓΛΑΪΤΣΑ Θ. ΣΑΡΡΑ
Ε'. Τάξις ὅταξιου

Ἡ καινούργια τάξις μου θύμιζε τὸ τραγουδάκι:

«Ἐνα σπίτι μὲ φροντίδες καὶ ἐννοίες εἶναι τὸ σχολεῖο, καὶ ὅπως ἡ μαμά στὸ σπίτι θάβουμε νοικοκυριό».

Ὁ σεβαστὸς μας δάσκαλος μᾶς δέχτηκε χαρούμενος καὶ μᾶς ἔδωσε πολλές συμβουλές.

Ὅλοι οἱ συμμαθητὲς καὶ οἱ συμμαθήτριάς μου τὸν προσέχουμε καὶ υποσχεθήκαμε πῶς θὰ γίνουμε καλοὶ σὲ ὅλα.

Ἐγὼ ἔχω μεγάλη χαρὰ ποὺ εἰμαι μαθητὴς τῆς τρίτης τάξεως καὶ εἰμαστε ὅλοι πάλι μαζί. Πόσα ἔχουμε νὰ μάθω-

Ο ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

Ιγνα χιλιόμετρα έξω από τα ορεινά ορεινά Γιάννενα μας, ρός το Μέτσοβο, συναντούμε το ομαρφο χωριουδάκι του Περάματος, που είναι και προάστειον των Γιαννίνων.

Με τα σπιτάκια του αδελφωμένα να τὸ ἔνα κοντὰ στὸ ἄλλο, ἀσπρι-σμένα καὶ καθαρὰ, δίνει μία ὄψη ἀνθρώπων προσδεμένων. Οἱ κά-τοικοὶ του ταπεινοί, προθυμῶτατοὶ καὶ γλυκομίλητοι, ἀσγολοῦνται μὲ τὸ ψάρεμα στὴ γραφικώτατη Παμβώτιδα, μὲ τὴν διατροφή ἀγε-λάδων καὶ προβάτων καὶ τὴν καλ-λιέργεια τῶν κτημάτων τους.

Ἡ φύση ὅμως θέλησε νὰ τοὺς χαρίσῃ καὶ ἄλλα πράγματα γιὰ νὰ αὐξηθοῦν τὰ εἰσοδήματά τους. Τὰ πράγματα αὐτὰ ἐδῶ καὶ 9 — 10 χρόνια δὲν ἦταν φανερά ἀλλὰ τὰ κρατοῦσε ἡ γῆ μέσα στὰ σπλάχνα τῆς κορυμμένης. Αὐτὰ εἶναι τὸ με-γάλης φήμης θαυμαστὸ σπήλαιο τοῦ Περάματος.

Μπροστὰ ἀπὸ 9—10 χρόνια ἦταν ἓνα ἄσπιο, ἓνα ἀνεξερεύνητο σπή-λαιο, πὺ οἱ ἀπλοῦχοι χωρικοὶ γοη-σμοποιοῦσαν τὴν εἰσοδο τῶν «δω-ματίων τῆς Ἀφροδίτης», ὅπως λέ-γεται τώρα, γιὰ νὰ «σταλίζουν» τὰ πρόβατα καὶ τὰ κατσίκια. Ἦλ-θαν ὅμως εἰδικοὶ σπηλαιολόγοι καὶ ἤρχισαν νὰ τὸ ἐρευνῶν καὶ νὰ διανοίγουν τὴ σπηλιά.

Πέρασαν 8—9 χρόνια καὶ σή-μερα τὸ σπήλαιο ἔχει ἄλλη ὄψη. Ἐχει εὐρύχωρη εἰσοδο καὶ εἶναι ἠλεκτροφωτισμένο σ' ἀρκετὸ βάθος. Γίνονται ἐνέργειες νὰ διανοιχθῇ ἀκόμη καὶ νὰ ἔγῃ ἔξοδο ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ λόφου.

Μπαίνοντας κανεὶς μένει ἐκστα-τικὸς μπροστὰ στοὺς μαρμάρινους, φυσικοὺς πολυελαίους, κολώνες κλπ τῆς φύσεως, πὺ χρειάστηκαν πολ-λὸν καιρὸ γιὰ νὰ σχηματισθοῦν. Σὲ ἓνα σημεῖο ἔνας σταλακτῆς ἔ-χει σχηματίσει τὸν Σταυρόν. Οἱ σταλακτῆτες κατεβαίνουν ἀπὸ πᾶ-νω καὶ τελειοῦνται μντεροί, οἱ δὲ σταλακτῆτες ἀντιθέτως ἀπὸ κάτω πρὸς τὰ ἑπάνω μὲ κορυφὴ μντερή.

Ἄλλοι βλέπουμε κατὶ νὰ σχηματί-ζουν τὴν κορῶνα τοῦ βασιλιά, σπα-διά κλπ. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἔνας ἀ-ληθινὸς θαυμάσιος. Ὅλα εἶναι πέ-τρινα ἢ μᾶλλον μαρμάρινα καὶ ἔ-γιναν ἀπὸ τὰ ἄλλα τοῦ ἐδάφους.

με ἐφέτος καὶ πόσα θὰ πούμε! Ὁ κα-λὸς Θεὸς νὰ μᾶς χαρίξῃ ὑγεία καὶ νὰ περάσουμε καλὴ χρονιά στὴν καινούρ-για τάξη...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΙΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τάξη Γ'. Τετρατάξιον

πὺ καθὼς ἔπεφταν ἔστερεοποι-οῦντο.

Τὸ σπήλαιον αὐτὸ καθὼς καὶ ἄλλες φυσικὲς ὁμορφίες ἔκταναν, ὥστε τὰ Γιάννενα μας νὰ εἶναι ἔ-να ἀπὸ τὰ καλύτερα τουριστικὰ κέντρα. Χιλιάδες τουρίστες, Ἑλ-ληνες καὶ ξένοι, ἐπισκέπτονται τὸ Πέραμα, μὲ πολυτελὴ λεωφορεῖα «Πούλμαν», γιὰ νὰ θαυμάσουν τὰ ἔργα αὐτὰ τῆς φύσεως καὶ νὰ φω-νάξουν μαζὶ μὲ τὸν Δαυὶδ:

«Πόσο μεγάλα εἶναι τὰ ἔργα σου Κύριε. Ὅλα μὲ σοφία τὰ ἔ-καμες».

ΛΕΝΑ Π. ΓΙΩΒΑΝΗ

Ε' 6) τάξιον Π.Ζ.Α.

Ἔνα θαῦμα τῆς φύσεως

Ἐκτὸς ἀπ' τὶς ὁμορφίες καὶ τοὺς θρύλους τῆς πατρίδος μας, πὺ ὅλοι μας κατὶ ξέρουμε γι' αὐ-τοὺς, ἢ φύσις χάρισε ἀκόμη σ' αὐ-τὴ καὶ τὸ σπήλαιο τοῦ Περάματος μὲ τοὺς σταλακτῆτες καὶ σταλαγμί-τες. Εἶναι τὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ ὁμορφότερο τῶν Βαλκανίων, ἴσως δὲ καὶ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Στὰ παλιὰ χρόνια καὶ στοὺς πολ-λοὺς αἰῶνες πὺ πέρασαν ἔχουν σχηματισθῇ διάφορα ἀντικείμενα, πὺ τὰ ἔχουν ὀνομάσει: «Τὸ σπα-σμένο δένδρον», «Ἡ πτέρυγα τοῦ ἀ-στρωτοῦ ἢ βροχοῦλα. Ἔτσι μὲ ἀνάγ-κασε νὰ μῶν μέσα καὶ ἔγραψα ἓνα ποίημα:

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

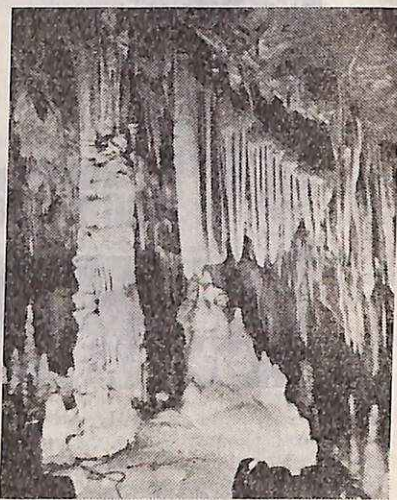
Μιὰ ἡμέρα τοῦ Δεκέμβριου

13 Δεκεμβρίου, γράφει τὸ ἡμερολό-γιο. Εἶναι μιὰ βροχερὴ ἡμέρα. Γιὰ μένα ὅμως εἶναι μιὰ χαρούμενη ἡμέ-ρα. Καί, νὰ γιατί:

Στὸ σχολεῖο ὁ Κύριός μας, ἔλαβε ἓνα βιβλίο ἀπὸ τὸν κ. Σαλαμαγκα. Ἀπὸ ἔξω τοῦ ἔγραφε νὰ τὸ δωρίσῃ στὴν πὺ καλὴ μαθήτρια ἢ μαθητὴ. Ἀλλὰ ὁ Κύριός μας, γιὰ νὰ μὴν δυ-σαρεστήσῃ τοὺς ἄλλους μαθητὲς ἔκα-νε 8 κλήρους, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν κα-λυτέρων. Καὶ ὁ κλῆρος ἔπεσε σὲ μένα.

Ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου ἦταν: «Πε-ρίπατοι στὰ Γιάννενα». Πόσο χάρικα ὅταν εἶδα, πὺ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔλεγε ἱστορίες τῆς πόλεως μας καὶ τῆς γα-λανῆς ὁραίας λίμνης μας! Τώρα μὲ αὐτὸ τὸ βιβλίο θὰ μάθω τὴν ἱστορία τῆς πόλεως μου.

Ἐφθασε τὸ ἀπόγευμα. Ἡ μητέρα μου ἐπέτρεψε νὰ ἀνοίξω τὸ παράθυ-ρο. Ἐρέπε πᾶς εἶναι ἡ μεγάλη μου χαρά: Νὰ ἀπολαύβω τὴν γύρω φύση. Καὶ τώρα βρήκα τὴν εὐκαιρία. Εὐτυχῶς πὺ ὁ καιρὸς, εἶχε γυρίσει στὸ καλύτερο. Ὁ ἥλιος δὲ ἀφῆνον-τας ἓνα μαγευτικὸ θέαμα στὰ βουνά δηλαδὴ τὸ χρυσοκόκκινο χρῶμα του. Ἀλλὰ σὲ λίγο τίκι! τίκι! στὸ πλακό-

Ὁ θάλαμος τῆς Περεσφόνης

ετοῦ, «Τὰ κουνουπιδία», «Ἡ αἰ-θουσα τῆς Περεσφόνης», «Ἡ λί-μνη μὲ τὰ νούφαρα» καὶ ἄλλα πολ-λά. Μὲ λίγες λέξεις τὸ σπήλαιο αὐ-τὸ εἶναι ἓνα πραγματικὸ θαῦμα τῆς φύσεως, πὺ ἀξίζει νὰ τὸ ἐπι-σκεφθῇ κανεὶς, ὅσο μακριὰ ἀπ' αὐ-τὸ καὶ ἀν βρίσκεται.

Κων/νος Ἰωαν. Παπαγεωργίου
Ε' ἔξαταξιον

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ἀπὸ ἡμέρες ἔχει ἀρχίσει νὰ λει-τοουργῇ ἡ σχολικὴ βιβλιοθήκη.

Πολλὰ παιδιὰ τοῦ Προτύπου καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὴν Ε' καὶ Στ' τάξιν πηγαίνουν διὰ νὰ πάρουν τὰ διδασκτικὰ αὐτὰ βιβλία μὲ μεγάλῃ εὐχαρίστηση.

Τὰ πόδια τῶν παιδιῶν ἀκούγον-ται στὸν μαρμάρينو διάδρομο τὰν —τοὺν—τὰν—τοὺν καὶ μὲ μεγάλῃ φασαρία τρέχουν πὺ νὰ πρωτο-πάσῃ τὸ καλύτερο βιβλίο.

Καὶ ἐνῶ ἡμεῖς σὰν τρελλὰ παίρ-νουμε ἢ ἀφήνουμε τὰ χόρημα αὐτὰ βιβλία, σὲ μιὰ γωνιά βλέπεις τὰ παραπονεμένα πρόσωπα τῶν παιδιῶν τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως πὺ λένε ἀναμεταξύ τους:

—Ἀχ πότε θαρτῇ αὐτὴ ἡ χο-νιά νὰ ἀνεβαίνουμε καὶ μεις τὰ μαρμάρινα σκαλοπάτια πὺ ὀδη-γοῦν στὴ βιβλιοθήκη μας;

Ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ ἓνα πίσω ἀ-πὸ τὸ ἄλλο μὲ ἀνυπομονησία πε-ριμένουν νὰ πάρουν τὸ βιβλίο πὺ τοὺς ἀρέσει καὶ ὕστερα νὰ περά-σουν μπροστὰ ἀπὸ τὸν... ξετρελλα-μένο ἀπὸ τὶς φωνές μας σπουδαστὴ γιὰ νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά τους: Ἀγγέλα Μοναστηριώτου, μαθή-τρια τῆς Ε' τάξεως Π.Ζ.Α. Ὁ Ροβινσὼν Κρούσος.

Ἀχ τί ὠφέλιμη πὺ εἶναι ἡ βι-βλιοθήκη γιὰ τὰ παιδιὰ!...

Μαθητὰ τῶν Προτύπων δανεῖζον-ται βιβλία

Πόσα πράγματα μαθαίνουμε διαβάζοντας τὰ διδασκτικὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης μας!

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΣΙΩΖΟΥ

καὶ ΕΛΛΗ ΠΟΤΛΗ

Ε' τάξις 4)ταξίον

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΑΣ

Πὺς πέρασα
χθὲς Κυριακὴ

Ἐγὼ χθὲς τὴν Κυριακὴ ξύπνησα πο-λὺ πρῶτ' καὶ ἀκούσα τὴ φωνὴ τοῦ πα-τέρας μου νὰ λέῃ: «Σήκω ἄντα καὶ ἔβγα στὸ παράθυρο νὰ δῇς τί γίνεται ἔξω».

Σηκώθηκα ἀνοίξα τὸ παράθυρο καὶ κοίταξα κάτω.

Τί ἦταν αὐτὸ πὺ ἀντίκρουσε!

Ὅλα ἦταν κάτωσπρα.

Εἶχε ρίξει χιόνι.

Ἐφύγα ἀμέσως ἀπὸ τὸ παράθυρο, πῆγα στὴν τραπεζαρία καὶ ἀρχισα νὰ ἐτοιμάζωμαι.

Ἐπειτὰ ἀπὸ κάμποιση ὦρα ἐκίνη-σα μὲ τὴν ἀδελφὴ μου καὶ τὴν ὑπηρε-σία μας νὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησία.

Φιλήσαμε τὶς εἰκόνες καὶ καθίσαμε σὲ μιὰ γωνιά.

Σὲ λίγο ἡ ἐκκλησία τελείωσε.

Στὸ δρόμο στεκόμουν καὶ μάζευα

χιόνι γιὰ νὰ τὸ πᾶω στὸν ἀδερφὸ μου πὺ ἦταν ἀρρωστός.

Ἐκανα καὶ μερικές μπάλες καὶ πε-τοῦσα στὴν ἀδερφή μου.

Σὲ λίγο φθάσαμε στὸ σπίτι.

Ἐκεῖ ἔβγαλα τὰ καλά μου ροῦχα, φόρεσα ἓνα παλὸ παλτὸ καὶ βγήκα νὰ παίζω.

Μαζὶ μὲ τὴν ἀδερφή μου σπιβάξα-με χιόνι γιὰ νὰ φτιάξουμε ἓναν χιο-νάνθρωπο.

Ὅταν ὅμως ἐγὼ πῆγα νὰ φορέσω τὰ γάντια μου ἡ ἀδερφή μου πῆγε σὲ ἓνα γειτονικὸ σπίτι γιὰ νὰ παίζῃ.

ἔτσι δὲν τὴν βρήκα στὴν ἀσπὴ.

Ἐτρέξα ἔξω καὶ τὴν εἶδα νὰ πετᾷ χιόνι σ' ἓνα παιδί.

Ἐπειτὰ τὴν πῆρα καὶ πήγαμε στὸ σπίτι τοῦ βαπτιστικοῦ τῆς μάννας μου.

Ἐξῶ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κρημόνταν κατὶ κρύσταλλα πὺ ἐμοίπαζαν μὲ σπα-θιά. Κόφομε μερτικά καὶ ἀρχίσαμε νὰ παίζουμε.

Ἐπειτὰ ἀπὸ κάμποιση ὦρα πῆγαμε νὰ φάμε.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγραψα τὰ μαθημάτὰ

μου καὶ ὅταν τελείωσα βγήκα νὰ παίζω.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε σκοτεινιάσει ἡ μάννα μὲ φώναξε νὰ φάω.

Πῆγα καὶ ἔφαγα καὶ μετὰ ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Δ. ΚΑΤΣΙΛΑ

Δ'. Τάξις 4)ταξίον

Θέλοντας νὰ γίνουμε
ἐξερευνητρίαι ...

Σκαρφαλωμένοι στ' ἀγαπημένα βράχια ροφοῦμε ἀχόρταγα τὸ μυ-ρωμένο ἀγέρι...

Ξάφνου μᾶς περνάει ἡ ιδέα νὰ γίνουμε ἐξερευνητρίαι κόβοντας δρό-μο γιὰ τὸ ἀπέναντι βουνάλακι.

Πρώτῃ ἐγὼ, σὰν γεναιότερη τῆς παρέας, προχωρῶ ἀνοίγοντας δρό-μο μὲ τὸ μακρὸν ραβδί μου.

—ὦ! νὰ ἔνα μονοπάτι! Ἀλλὰ

τί ἀπελπισία πὺ δὲν βγαίνει που-θενά!!! Βοήκαμε πολλὰ τέτοια μο-νοπάτια, ἀλλὰ στὸ τέλος ἡ τύχη

μᾶς χαμογέλασε: τὸ μονοπάτι ἔ-βγαине κάπου. Ἀνεβαίνοντας,, τὰ πόδια μας ἔσταξαν αἷμα. Μὴ δί-νοντας σημασία σ' αὐτὰ καὶ σ' ἄλ-λα τέτοια ἀκόμη, πηδούσαμε τοί-χους φράκτες, ἀγκαθόθαμνους, ὅ-ταν φθάσαμε σ' ἓνα ξέφωτο. Ἐδῶ

ἡ δυσκολία. Δὲν ἠμπορούσαμε νὰ προχωρήσουμε, γιατί ἡ γῆ στρω-μένη γλυστερὰ φύλλα μᾶς ἐμπόδι-ζε πολὺ.

Ἀκροασθήκαμε: Κάποιο φίδι

φαίνεται σφύριζε. Σηκέντρωσα

τὶς δυνάμεις μου καὶ ἀρπάξα 2-3

ζοτρώνες. Οἱ ἄλλοι μὲ μιμήθηκαν.

Ὅμως κανένα τέρας δὲν παρουσι-άσθηκε ὅπως προμείναμε νὰ ἔτσι

συνεχίσουμε τὸ δρόμό μας. ὦ! νὰ

ἐξορτᾷ πὺ βρεθῇκαμε! Μάλιστα ἀ-γαπητοί μου, στὴν ἐκκλησία τοῦ χω-ριοῦ, ὅπου βοήκαμε τὰ ἄλλα παι-διά!!!...

Τότε τοὺς λέμε ψευτολαχανιασμέ-νοι: —Ποῦ νὰ σᾶς τὰ λέμε: Στὸ

βουνὸ βοήκαμε 3 ὀχιές καὶ τὶς σκο-τώσαμε!!!

Ἀλήθεια, ἀλήθεια; Πῶ, πῶ!!

Ἦταν ἡ ἀπάντησις.

Μιράντα Δημ. Χρηστίδου

Ε' τάξις ἔξαταξιον

ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΠΟΥ ΕΣΒΗΣΕ

Ο ήλιος έδυσε πίσω από το γκριζό βουνό, σκορπίζοντας στην γύρω φύση μια κοκκινωπή ανταύγεια. Το καταπράσινο δάσος από βαλανιδιές και πεύκα, απλωνόταν στους πρόποδες ενός βουνού, δίπλα σε ένα γραφικό χωριουδάκι. 'Ανάμεσα του περνούσε σαν ένα φίδι το άραιο ποτάμι και έδυσε μια ξεχωριστή ομορφιά στο μέγεθος.

Στο χωριό αυτό του Σουλίου ζούσαν δύο άνθρωποι. Ο ένας ήταν ένας μεσόκοπος άντρας σαράντα ετών. Λεγόταν Γιώργο-Κίτσος. Ο άλλος ήταν της ίδιας σχεδόν ηλικίας και λεγόταν Λάμπρο Πήλιο. 'Όλοι οι κάτοικοι του χωριού ήξεραν την λεβεντιά και την παλληκαριά που είχαν όλα τα μέλη των δύο οικογενειών, από τις οποίες καταγόταν οι δύο άντρες. Μια παλιά έχθρα όμως τις έκανε να χωρίζονται με ένα τρομερό μίσος μεταξύ τους.

Την ημέρα εκείνη ο Γιώργο Κίτσος πήρε το ντουφέκι του, έπηγε στο γειτονικό δάσος και άρχισε να κυνηγά. Τό κυνηγετικό του σκεπιδίο όμως δεν είχε τίποτε. Γιατί; Αυτός ο τόσο καλός κυνηγός να μην σκοτώσει κανένα θήραμα; Νά ή απάντηση: 'Ο Γιώργο Κίτσος σήμερα είναι πολύ άνησυχος. Τά χέρια του τρέμουν λίγο.

Στο έσωτερικό του δάσους ο Λάμπρο Πήλιος ασχολείται με το ψάρεμα. Κάθεται σε ένα μέρος και ψαρεύει στο ποτάμι που περνάει από την μέση του δάσους. Σε λίγο όμως άρνηται το μέρος αυτό το ποτάμι κι' έρχεται σε μία τοποθεσία απ' όπου ή θέα είναι μαγευτική. Το ποτάμι φαίνεται ολόκληρο ως που χάνεται στο βάθος. Οι κορυφές των ψηλών αιωνοβίων δέντρων φαίνονται, καθώς έκυματίζουν, σαν πράσινη θάλασσα. 'Απορροφημένος όμως από το όραμα αυτό, θέαμα ο Λάμπρο Πήλιος δεν καταλάβαινε τι γινόταν κάτω από τα πόδια του. Ο βράχος που στεκόταν ήταν φαγωμένος τελείως από το νερό και αν τον έβλεπε ο Λάμπρο Πήλιος οι τρίχες της κεφαλής του θα σηκώνονταν όρθιες. Και τούτο γιατί το μέρος του ποταμού σ' εκείνο το σημείο ήτο απόκρημνο και πολύ βαθύ. Ξαφνικά με δυναμικό κρότο το έδαφος υπεχώρησε και ο άνθρωπος που στεκόταν επάνω του δ' άνθρωπος που σκεκόνταν επάνω του έπεσε στα όρμητικά και άφρισμα νε- έπεσε στα όρμητικά. Το ρεύμα ύστερα ά- ρά του ποταμού. Τό ρεύμα ύστερα ά- πό πολλές και απελπισμένες προσπά- πίες να πάει να τον παρασύρει. θείες του, άρχισε να τον παρασύρει. 'Από το στόμα του έβγαλαν ζωηρές κραυγές: «Βοήθεια! βοήθεια!» Σε λίγο οι αίσθησεις του τον έγκατέλειψαν και από στιγμή σε στιγμή κινδύνευε να πνιγί.

Την ώρα εκείνη βρέθηκε κοντά του ένας κυνηγός. Ήταν ο Γιώργο Κίτσος, ο πιο άσπονδος έχθρος της οικογενείας του. Τι είχε συμβεί; 'Ακούοντας τις απελπισμένες φωνές έτρεξε να ιδί τι

συμβαίνει. 'Όταν αντίκρυσε μέσα στο ποτάμι να παλεύει με τ' άφρισμα νε- ρά ο Λάμπρο Πήλιος, άρχισε μια πά- λη μέσα του και δεν ήξευρε τι να κά- μη. 'Από την μία μεριά ή φωνή της έκδικήσεως του έλεγε: «'Αφρέ τον άφρέ τον, πρέπει να χαθί από το πρόσωπο της γής. Καλά του γίνεται». 'Από την άλλη μεριά ή φωνή της συνειδήσεως του φώναζε: «Τό καθή- κον σου έπιβάλλει να σώσης τον συνάνθρωπό σου».

Ξάρνου κυριάρχησε ή φωνή της συνειδήσεως του. Ξέχασε τό πατροπα- ράδοτο μίσος, θυμήθηκε τά λόγια του Χριστού και, σαν καλός Χριστιανός ρίχτηκε στο ποτάμι και άρπάχοντας

τον από τά μαλλιά τόν έσυρε στην όχθη του ποταμού. 'Εκεί του έκανε ό,τι χρειαζόνταν για να τόν φέρη στις αισθήσεις του. Τόν έάπλωσε στο έδα- φος, του έκανε τεχνητές αναπνοές και τόν έκρέμασε ανάποδα για να του φύγη τό νερό που είχε πιει.

Σιγά σιγά τά μάτια του Λάμπρου άρχισαν να ανοίγουν και οι αισθήσεις του να επανέρχονται. Ποιά όμως ήταν ή έκπληξίς του όταν αντίκρυσε σκυμέ- νο επάνω του να τόν περιποιήται τόν άσπονδο έχθρό του! 'Ενα χαμόγελο φάνηκε στα χείλη του και μια γλυ- κεία φωνή άκούστηκε:

—'Γιώργο μου σε εύχαριστώ. Και ένα σφιχταγκάλισμά τους ήταν τό τέλος του παλιού μίσους που τούς χώ- ριζε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΓΚΟΒΟΣΔΗΣ
ΣΤ'. Τάξις 'Εξαταξίου

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΚΥΡΑ-ΚΑΤΙΝΑΣ

Είναι βράδυ. Τό κρύο είναι τσουχτε- ρό. Μά στο άχνό φως που ρίχνουν τά μικρά φανάρια του δρόμου μπορεί κα- νείς να διακρίνη μία τοιμουλιάρικη καμπούρα γριά. Είναι τυλιγμένη στα κουρέλια και με την ζεστή πνοή της προσπαθεί να ζεστιάη τά χέρια της. Περπατεί τρέμοντας και μετά από κάμποση ώρα φθάνει μπροστά σε μία καλύβα. 'Η καλύβα αυτή βρίσκεται σε άβυσσα κατάστασι. Για σκεπή έχει πολ- λά κλαδιά και μεγάλα φύλλα και από επάνω μερικές πλάκες. 'Η γριούλα σπρώχνει την σαραβαλισμένη πόρτα και βρίσκειται μέσα σε ένα μικρό δω- μάτιό το οποίο φωτίζεται από ένα κε- ρί. Σε μία άκρη του δωματίου βρίσκον- ται δύο σαραβαλισμένα κρεβάτια χωρίς στρώμα με δύο χλιομπαλωμέ- νες κουβέρτες τό καθένα. Στην άλλη άκρη δύο καρέκλες παλιές και ένα μι- κρό τραπέζι. Στο ένα τό κρεβάτι κά- θονται τά δύο μικρά. Είναι και τά δύο άγόρια. Τό μεγάλο 12 χρονών και τό μικρό 9 ετών. Μόλις άκούνη τό τριέ- μο της πόρτας πετάχονται και άγκα- λιάζουν την γιαγιά τους.

—Γιαγιά μου πόσο κουρασμένη φαίνεσαι! Σε πόσο σπítια να ζητιάνε- ψες! Σου έδωσαν τίποτε;

—'Αχ! παιδάκια μου πήγα σε τόσα σπítια και μου πόνησαν τά πόδια μου. 'Αλλά είμαι εύχαριστημένη γιατί σάς έφερα κάτι.

Και άνοίγοντας την ποδιά της έβγα- λε ένα άρκετά μεγάλο ξεροκόματο, και ένα πορτοκάλι. 'Αναστενάζοντας κάθισε σε μία καρέκλα και έκοψε τό ψωμί σε τρία μέρη. Τό μεγαλύτερο κομμάτι τό έδωσε στον μικρόν Τάκη για να δυνάμωση. Αυτός όμως της είπε:

—Γιατί γιαγάκα μου μου δίνεις τό μεγαλύτερο κομμάτι; 'Εσύ πρέπει να τό φας γιατί έκανες τόσο δρόμο.

—'Όχι μικρό μου μην σκέπτεσαι έ- μένα. 'Εγώ είμαι γρηά, έσύ πρέπει να

φας για να μεγαλώσης.

'Υστερα ξαπλώνουν, κάνουν την προ- σευχή των και πέφτουν στα κρεβά- τια των κουρασμένοι. Τά παιδιά τά παίρνει ό ύπνος, ή γιαγιά όμως δεν μπο- ρεί να κοιμηθί. Σηκώνεται σιγά και κάθεται σε μία καρέκλα κουκουλω- μένη. Βγάζει από την τσέπη της ένα κουβάρι μαλλί και άρχίζει να πλέκει. Καθώς πλέκει θυμάται τά παλιά.

Είχε κι' αυτή τόν άνδρα της και τά παιδιά της. Μία κοπέλα και ένα άγό- ρι. 'Η κόρη της παντρεύτηκε και έκα- νε τά δύο αυτά παιδιά. 'Αλλά μετά ήρθε ή Κατοχή και ή δυστυχία. 'Ο άν- δρας της και ό γιός της σκοτώθηκαν. Την κόρη της και τόν γαμπρό της τούς σκότωσαν οι Γερμανοί. Κι' έτσι τώρα ζή αυτή με τις έλεημοσύνες των άν- θρώπων. Πλησίαζαν τά Χριστούγεννα και πώς θα τά περάσουν; Αυτό την στενοχωρεί. Και πλέκει γρήγορα καλ- τσάκια που θα κάνη δώρο στα έγγο- νάκια της.

Ξημέρωσε ή αύγή. 'Όλη τη νύχτα χθές ή γριά έπλεκε τά καλτσάκια και τά έτελειώσε. Μά ξαφνικά, καθώς καθόνταν και οι τρεις λυπημένοι, κτυ- πά ή πόρτα και μπαίνει μέσα ένα κο- ρίτσι και ένα άγόρι με δύο μεγάλα κιβώτια και ένα χέρι τους. Είναι παι- διά μίας καλής και πλούσιας οικογε- νείας, που πάντα βοηθούσε την κυρά- Κατίνα. Και τώρα της έστειλε τό δώ- ρο τους για τά Χριστούγεννα. Με δά- κρυα στα μάτια ή γριούλα και τά δύο έγγονάκια της εύχαρίστησαν τά δύο καλά παιδιά.

'Υστερα γονάτισαν στο μοναδικό εί- κόνισμα της Παναγίας και την εύχαρί- στησαν με θερμά δάκρυα και την πα- ρεκάλεσαν να φυλάη την καλήν οικο- γένεια από κάθε κακό.

'Ετσι οι πτωχοί γιόρτασαν τά Χρι- στούγεννα με χαρά.

ΑΓΓΕΛΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΟΥ
και ΚΙΚΗ ΔΟΝΟΥ

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Μια από τις σπουδαιότερες έορ- τές της Χριστιανοσύνης είναι και κίνησαν από μακριά, από την 'Α- τά Χριστούγεννα, τά όποια έορτά- ζουμε για να θυμόμαστε την Γέν- νησιν του Σωτήρος, που ήρθε σαν άνθρωπος στη γή για να μās σώ- ση από τις άμαρτίες μας.

Δεν γεννήθηκε ούτε σε παλάτια, μέσα σε μεταξωτά σκεπάσματα, ούτε άνθρωποι πλούσιοι και εύγε- νείς βρίσκονταν να παρασταθούν στη Γέννησί Του. Γεννήθηκε τα- πεινά, μέσα στη φάτνη μιάς σπη- λιάς, που χρησιμοποιεί για κατοικία των ζώων. Κρεβάτι Του είχε τό παχνί τους, στρώμα Του τά άχυρα και σκεπάσματά Του την ποδιά της Παρθένου Μαρίας. Τόν ζέσταιναν τά χνώτα των ζώων, λες ήξεραν κι εκείνα Σε ποιόν επρόσφεραν τη ξεστασία τους.

Οι Προφήτες, προφήτεψαν από καιρό τη Γέννησί Του και όταν έ- παρουσιάστηκε τό λαμπρό άστέρι

στον ούρανό, οι τρεις Μάγοι έξε- νατολή, για να προσκυνήσουν τό Σωτήρα της ανθρωπότητας.

'Ο τότε Βασιλεύς της Βηθλεέμ, 'Ηρώδης, νομίζοντας ότι ό Χρι- στός που γεννήθηκε θα του έπαιρ- νε άργότερα τό θρόνο του, στρατό- πολύ έστειλε για να τόν σκοτώ- σουν. Που να ξέρη ότι εκείνο τό μικρό νεογέννητο βρέφος ήτο στυλ- μένο από τόν Θεό, ήταν ό ίδιος ό Θεός;

Κάθε χρόνο αυτή τη μέρα τη γιορτάζουμε με χαρά και ξαναθυ- μούμαστε τη Γέννησι 'Εκείνου που θυσιάστηκε για να σώση τόν κό- σμο. Στρέφουμε τη σκέψη μας μα- κρυνά στη Βηθλεέμ και με τό λαμ- πρό άστρο οδηγό μας γινόμαστε και μεijs προσκυνητάι στη φάτνη Του.

ΚΑΛΛΙΤΣΑ ΤΣΟΛΚΑ
Στ'. τάξις 'Εξαταξίου

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

'Ακου τί γλυκά ήχοδν οι καμ- πάνες της εκκλησίας αυτήν την 'Αγία νύκτα. Πάνω στο μαύ- ρο στερέωμα του ούρανού άχτι- δωτά μαργαριτάρια τ' άστρα σκύβουν εύλαβικά στη γή. 'Η φύσι μένει σιωπηλή σαν να προσμένη κάτι τό εξαιρετικό.

'Από μακριά, από τά βάθη τ' ούρανο έξεχύθηκε μία ούράνια μελωδία. 'Ενα μεγάλο άστέρι στάθηκε πάνω από ένα σπήλαι- ο κι' έφριξε τις χρυσές ακτί- νες του πάνω σε μία φάτνη, ό- που ένα παιδάκι τυλιγμένο στα σπάργανα άπλωνε τά χεράκια του σε μία γυναίκα που καθόν- ταν δίπλα του και τό κοίταζε στοργικά.

«Χριστός γεννάται».

Ναι αλήθεια! Μέσα σ' ένα σπήλαιον, σε μία φάτνη, έτσι τα- πεινά, χωρίς δόξες και μεγα- λεία, για να δείξη την ταπεινο- φροσύνη, γεννήθηκε ό μικρός 'Ι-

ΝΥΧΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

'Ο Ουρανός μας άνοιξε
οι άγγελοι διαβαίνουν
κι' οι άνθρωποι κάτω στη γή
τη Γέννησι προσμένουν.

Πάνω στη φάτνη του Θεού
έν' άστρο έχει καθήσει
κι' οι Μάγοι με τά δώρα τους
κεϊ έχουν γονάτισει.

Τά βώδια από πάνω του
στέκουν και τόν κυττάνε.
Και οι βοσκοί που ήρθαν
πέφτουν και προσκυνάνε.

ΜΑΡΙΑ ΓΑΛΙΩΤΟΥ
ΣΤ'. Τάξις 'Εξαταξίου

θρωποι δεν πρέπει να είμαστε υπερήφανοι.

'Ηλθε στον κόσμο για να φέ- ρη την καλωσύνη, την ειρήνη και να σώση τούς ανθρώπους από την άμαρτία. Την άμαρτία που τόσα χρόνια την είχαμε βά- ρος στην καρδιά μας. Μά και να μάς διδάξη να πάμε στον ά- ληθινό δρόμο του Θεού. Τό δρό- μο της καλωσύνης, της αληθεί- ας και της αγάπης. Γι' αυτόν τόν σκοπό κατέβηκε ό 'Ιησούς, Υιός του Θεού στην γή.

Οι άνθρωποι ένοιωσαν μεγά- λη χαρά όταν ό 'Ιησούς κατέ- βηκε στον κόσμο και μās διδα- ξε την θρησκεία του γιατί είναι

Απ' τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή: 'Ο 'Άγγελος αναγγέλλει στους ποιμένες τό χαμόσυνο άγγελμα

ή θρησκεία της καλωσύνης και αγάπης. Κάνοντας ένα καλό πάντοτε θα αίσθανθής μία χαρά και αυτή τη χαρά μπορείς τώρα τα Χριστούγεννα να την εκδηλώσης πιο πολύ βοηθώντας έναν τυφλό, έλεώντας ένα φτωχό, βοηθώντας μία άρρωστη γριά να περάσουν κι' αυτοί καλά Χριστούγεννα και έτσι μπορείς να πᾶς πιο κοντά στον νεογέννητο Χριστούλη.

Με τις γιορτές ή μονότονη ζωή μας γίνεται διαφορετική. Μέσα μας όλοι μικροί και μεγάλοι αίσθανόμαστε μία λαχτάρα αυτές τις ημέρες, λές, και ή άλλη θινή θρησκεία μας ξυπνά και σαν μία ζεστή φλόγα μας ζεσταίνει και μας κάνει να έχουμε πιο βαθιά πίστη και να πάμε πιο κοντά στο Χριστό μας.

Μα και τι λύπη θα αίσθάνωνται οι ξενιτεμένοι όταν βρεθούν μακριά αυτές τις άγιες ημέρες από τους δικούς των! Τι λύπη, γιατί δε νοιώθουν την θαλπωρή της οικογενείας τους! Τό σπίτι εκείνο απ' όπου λείπει ο πατέρας θα φαίνεται σαν άδειο. Μά'ας σκεφτούμε και λίγο τους φαντάρους μας, οι όποιοι μένουν άγρυπνοι φρουροί μὲς τὰ χιόνια, μὲ τὰ κρύα, ἐπάνω στὰ σύνορα. Πόσο θὰ νοσταλγοῦν κι' αὐτοὶ τὰ σπίτια τους. Μὰ ὁ νεογέννητος Χριστὸς θὰ βρῇ τὸν τρόπο του γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ λίγη χαρά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΑ. ΜΑΝΔΕΛΗΣ
ΣΤ' Τάξις 4ῆς

Ἡ χοροδία τῆς Ἀκαδημίας στὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτῇ

Ἡ χοροδία τῶν Προτύπων στὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτῇ

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ

Ἐφθασαν τὰ Χριστούγεννα κι' ἐγὼ ὅλο χαρὰ στολίζω τὸ δέντράκι μου δίπλα ἀπ' τὴ φωτιά.

Κοῦκλες κρεμᾶω ὁμορφες κι' ἕνα σωρὸ παιχνίδια μπαλόνια τόπια καὶ κεριὰ τοῦ δέντρου μου στολίδια.

Στὴν κορυφὴ βάζω ψηλὰ ἕνα λαμπρὸ ἀστέρι καὶ κάτω ἐκεῖ στὰ χαμηλὰ τὴ Φάτνη μ' ἕνα χέρι.

Μέ τ' ἄλλο χέρι μου σκορπῶ χιονάκι πέρα δῶθε κι' ἀκουμπιστὸ σὲ μιά γωνιά τὸν Ἀϊ-Βασίλη μας παιδιά.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
ΣΤ' Τάξις Ἐξαταξίου

Η ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Με τι χαρά περιμένουμε τὰ Χριστούγεννα! Στὸ σχολεῖο σταματήσαμε τὰ μαθήματα καὶ ἔχουμε ἐτοιμάσει μιά ἐορτὴ ποὺ θὰ τελεσθῇ τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων.

Καὶ νά! Ἐφθασε ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς. Κτυπᾷ ἡ καμπάνα καὶ ὅλα τὰ παιδιά μικρά καὶ μεγάλα χαρούμενα μπήκαμε στὶς γραμμὲς μας, ἀνεβήκαμε στὸ θέατρο καὶ καθήσαμε στὶς θέσεις μας.

Ὅλα τὰ παράθυρα ἦταν κλεισμένα μὲ μαῦρες κουρτίνες καὶ μόνο οἱ μεγάλες λάμπες ἐφώτιζαν τὴν αἴθουσα. Ὅταν ἦταν ὅλα ἐτοιμα ὅλοι σηκώθηκαν, κάναμε τὴν προσευχὴ καὶ ξανακαθήσαμε. Μετὰ ἀπὸ τὴν προσευχὴ ἄρχισε τὸ πρόγραμμα. Οἱ συμμαθηταὶ μας μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀπαγγέλλουν ποιήματα καὶ ἡ χοροδία τῶν Προτύπων καὶ ἀργότερα τῆς Ἀκαδημίας, τραγουδᾷ Χριστουγεννιάτικα ᾠσματα. Σὲ λίγο ἀνοίγει ἡ αὐλαία τῆς σκηνῆς καὶ εἶδα μετὰ ὁ βοσκὸς νὰ κάθονται καὶ νὰ φυλάττουν τὰ πρόβατά τους. Πιο πέρα ἕνα βοσκόπουλο ἐπαιζε μὲ τὴν σφενδόνα του. Ὁ ἕνας βοσκὸς δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὸ παιχνίδι τοῦ μικροῦ, σηκώθηκε καὶ τὸ μάλωσε. Τὸ μικρὸ βοσκόπουλο τοῦ εἶπε πὼς δὲν θὰ φύγῃ ἂν δὲν τοῦ δώσῃ κάτι. Τότε ὁ βοσκὸς ἔβγαλε καὶ

τοῦ ἔδωσε ἕνα πορτοκάλι. Τὸ παιδί ἡσύχασε. Σὲ μιά στιγμή ἐκεῖ ποὺ καθόταν βλέπει ἕνα λαμπρὸ ἀστέρι στὸν οὐρανό. Κυττάτε! Κυττάτε! φώναξε. Οἱ δύο βοσκοὶ κατατρομαγμένοι γυρνοῦν τὰ μάτια τους στὸν οὐρανὸ καὶ διακρίνουν τὸ ἀστέρι. Ἐκείνη τὴν στιγμή φανερώνεται ἕνας ἄγγελος καὶ τοὺς ἀναγγέλλει πὼς στὴν Βηθλεὲμ γεννήθηκε ὁ Μεσίας τοῦ κόσμου καὶ πρέπει νὰ πάνε νὰ τὸν προσκυνήσουν. Οἱ βοσκοὶ, τὴν ὥρα ποὺ τοὺς ἔλεγε αὐτὰ ὁ ἄγγελος, ἦταν νὰ γονατισμένοι στὴ γῆ. Ὅταν χάθηκε ὁ ἄγγελος σηκώθηκαν καὶ πήραν τὴν ἀπόφασιν νὰ πᾶν νὰ προσκυνήσουν τὸ Θεῖο βρέφος. Ἡ αὐλαία ἐκλείσει καὶ ἡ χοροδία ἄρχισε πάλι νὰ τραγουδᾷ τὰ ὠραία χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Ἀπήγγειλαν καὶ μερικὰ ἀκόμη ποιήματα καὶ πάλι ἀνοίξε ἡ σκηνή.

Εἶδαμε τότε τὴ φάτνη ὅπου ἐγεννήθη τὸ Θεῖο Βρέφος καὶ γύρω νὰ φτερουγίζουν ὁλόλευκοὶ ἄγγελοι καὶ νὰ ψάλλουν τὸ «Δόξα ἐν Ὑψίστοις...». Οἱ βοσκοὶ ἐρχόταν σιγὰ - σιγὰ καὶ ὅταν ἔφθασαν ἐμπρὸς στὴ φάτνη ἐγονάτισαν καὶ προσκύνῃ-

Ἀπ' τὴ Χριστουγεννιάτικη γιορτῇ μας : Οἱ βοσκοὶ προσκύνουν τὸ Θεῖο Βρέφος

σαν μὲ ὅλη τὴν εὐλάβειά τους τὸ Θεῖο Βρέφος καὶ τοῦ ἔδωρε ὁ καθένας ὅ,τι εἶχε. Σὲ λίγο τὸ πρόγραμμα τελείωσε καὶ ὁ Διευθυντὴς μας κ. Παπαζήσης μᾶς μίλησε καὶ μᾶς εὐχήθηκε καλὰ Χριστούγεννα.

Μὲ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνον τελείωσε ἡ Χριστουγεννιάτικη γιορτὴ μας, ποὺ τόσο ὠραῖες ἀναμνήσεις μᾶς ἄφησε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΣ. ΚΑΤΣΙΑΡΗ
ΣΤ' Τάξις Ἐξαταξίου

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Κατήγετο ἀπὸ τὴν Καισάρεια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Οἱ γονεῖς του ἦταν ἀπὸ τοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως.

Δυστυχῶς τὸν ἄφησαν ἀπὸ μικρὸ ὄρφανό. Ἀφοῦ μορφώθηκε χριστιανικὰ διέθεσε μέρος τῆς περιουσίας του, γιὰ τὴ σπουδὴ τῶν ἀρχαίων ρητόρων, ποιητῶν καὶ συγγραφέων. Γι' αὐτὸ πῆγε εἰς τὴν Ἀθήνα.

Ὅταν τελείωσε τὶς σπουδὲς ἐκεῖ γύρισε στὴν Καισάρεια. Τώρα ἡ ψυχὴ του ἦταν γεμάτη ἀπὸ Χριστιανικὴ ἠθροσκεία καὶ Ἑλληνικὴ σοφία.

Στὴν Καισάρεια ὁ Βασίλειος ἐργάσθηκε λίγα χρόνια ὡς ρήτορας καὶ ὕστερα ἔφυγε γιὰ τὸν Πόντο καὶ κεῖ στὴν ἐρημιὰ καὶ τὴν ἡσυχία ἀφοσιώθηκε στὴ μελέτῃ τῶν

χριστιανικῶν συγγραμμάτων. Ἐκεῖ ἔγραψε καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ ποὺ διαβάζεται 10 φορές τὸν χρόνο.

Ὅταν πέθανε ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας καὶ Καπαδοκίας Εὐδόκιος, ἐξελέγη αὐτὸς ἐπίσκοπος. Καὶ ἐγινε ἕνας Ἐπίσκοπος τέτοιος ἀκριβῶς ποὺ τὸν θέλει ἡ Χριστιανικὴ ἠθροσκεία. Τὴν περιουσίαν του καὶ τὰ εἰσοδήματά του τὰ διέθεσε γιὰ ἔργα φιλανθρωπικά. Ἰδρυσέ πολλά πτωχοκομεία, γεροντοκομεία καὶ ἄλλα. Τὰ κτίρια αὐτὰ ἦταν τόσα πολλὰ ποὺ ἐμοιαζαν μὲ μικρὴ πολιτεία, ποὺ πρὸς τιμὴν του ὠνομάσθηκε «Βασιλειάδα». Ἦταν σοφός, ἐκίηρυσσε κάθε μέρα τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγραψε πολλὰ θεολογικὰ βιβλία. Ἐκανε μεγάλους

ἀγῶνας γιὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ξακουστὸ ἔμεινε τὸ θάρρος ποὺ ἔδειξε ἀπέναντι τοῦ Μόδεστο τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Ἀρειανοῦ Αὐτοκράτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Μόδεστος ἠπειλήσε τὸ Βασίλειον ὅτι θὰ τοῦ κατασχέσῃ τὴν περιουσίαν του, μὰ ὁ Βασίλειος μὲ θάρρος ἀπήντησε ὅτι δὲν ἔχει περιουσίαν παρὰ τὰ ρούχα ποὺ φοροῦσε. Τὸν ἀπειλήσε πὼς θὰ τὸν σκοτώσῃ μὰ καὶ πάλι ὁ Βασίλειος τοῦ ἀποκρίνεται : «Τόσο τὸ καλύτερο γιὰτὶ μὰ ὥρα γρηγορώτερα θὰ συναντηθῶ μὲ τὸν Κύριον».

Τοῦ Μόδεστου τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση ἡ ἀπάντησις τοῦ Βασιλείου. Γι' αὐτὸ τὸν ἄφησε ἀνενόητο.

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του κάθε πρωτοχρονιά μὲ πληθὺς δῶρα πῆγαινε στὶς φτωχογειτονίες καὶ τὰ μοίραζε. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἀπέθανε, τὰ φτωχόπαιδα κάθε πρώτη τοῦ ἔτους περιμέναν αὐτὸν τὸν πανάγαθο ἄνθρωπον μὲ τὰ γλυκὰ χαρακτηριστικά.

Τὸ ἔθιμο τῆς Βασιλόπηττας ἐφυλάχθη ὅπως λέγουν οἱ παραδόσεις ἀπὸ τὸ ἔθις περιστατικόν :

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος εἶχε κάμει μιά μεγάλη πῆττα καὶ σὲ κάθε κομμάτι ἔβαλε καὶ ἀπὸ ἕνα φλουρί καὶ τὴν ἐμοίρασε στὰ παιδιά.

Τὴ μνήμην του ἐορτάζουμε τὴν 1ην Ἰανουαρίου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΜΕΛΑΝΙΑΔΗΣ
ΣΤ' Τάξις Ἐξαταξίου

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ

Όσα χρόνια και αν περάσουν πάντα θα θυμάμαι τα δύο χρόνια της ζωής μου στην Σπάρτη.

Ό μπαμπάς μου δύο χρόνια υπηρέτησε εκεί. Η Σπάρτη είναι ωραία μικρή πόλη. Έχει μεγάλη και ξεκουσμένη ιστορία. Ώραϊους δρόμους σαν την Αθήνα. Έχει Δημοτικά σχολεία, Πρότυπα Γυμνάσια, Εμπορική Σχολή και ιδιωτικό. Επίσης έχει ωραίες πλατείες και δημοτικούς κήπους και ωραιότατο Μουσείο. Ξενοδοχεία τουριστικά και πολλά ωραία κέντρα. Ο πολιορκητής της είναι ο Άγιος Νίκων «μετανοείτε». Η Εκκλησία του είναι μεγαλοπρεπής, δολοκάρτερη. Υπάρχουν και άλλες μικρότερες εκκλησίες.

Την Σπάρτη την έκτισε ο Βασίλειος Όθων προδόντες έτών, έπάνω στα ερείπια της παλαιάς Σπάρτης της Ελένης του Μενελάου. Εύρσκεται ανάμεσα από τα δύο βουνά, τον υπερήφανο Ταΰγετο και τον Πάρωνα εις τας όχθας του Εύρώτα.

Κάθε ξένος που έπεσκέπτεται την Σπάρτη, οποσδήποτε θα πάη να επισκεφθί και τον ιστορικό Μυστρά, ό οποίος είναι εις τους πρόποδας του Ταΰγετου, 5 χιλιόμετρα έξω από την Σπάρτη. Είναι ή Βυζαντινή παλιά πόλις των Παλαιολόγων. Από την παλιά πόλη σφόνται μόνον παλαιές εκκλησίες με περίφημες τοιχογραφίες. Σε μία απ' αυτές τις εκκλησίες στον Άγιο Δημήτριο εστέφθη αυτοκράτωρ ό τελευταίος.

Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ έκ της 9ης σελ.

δεξιά φθάσαμε σέ ένα χάνι, τó Μπαλαμπάνι, που ήταν προχέριο χειρονοργείο. Τότε νιώσαμε ότι φθάσαμε πλέον στον προορισμό, γιατί βλέπαμε τους τραυματίες που φέροναν.

Προχωρώντας περί τὰ 500 μέτρα σέ μία πεδιάδα, ή οποία ήταν σαν νεοσκαμένη, είδαμε δεξιά και αριστερά του δρόμου πολλά κιβώτια πυρομαχικών και λίγους στρατιώτες. Εκεί μās σταμάτησεν ένας δεκανεύς και μās ειπε να αρχίσουν τα αυτοκίνητα να ξεφορτώνουν, γιατί είχαμε φθάσει εις τον τόπον

ταύος Παλαιολόγος Κωνσταντίνος. Ο Μυστράς έχει τα καλύτερα βυζαντινά μνημεία που σώζονται έως σήμερα.

Όλη ή κοιλάδα έχει πλουσιωτάτη βλάστηση. Εύδοκμοουν πολύ τα έσπεριδοειδή και ή ελιά. Κοντά στας όχθας του Εύρώτα εύρισκόνταν τó σπίτι μας. Ένα δολοκάρτερο σπίτι που λούζονταν από τον ήλιο. Πόσο τó νοσταλγώ! Τό βράδυ, πριν με πιάση ό ύπνος, με νανούριζε ό θόρυβος του ποταμού. Στόν κήπο μας έμαζευόνταν όλες οι φίλες μου και συμμαθήτριές μου και παίζαμε κάθε ήμέρα. Όταν χορταίναμε τó παιγνίδι στόν κήπο πηγαίναμε σέ έναν καταπράσινο λόφο που ήταν εκεί κοντά.

Συμφωνήσαμε μία ήμέρα να πάμε στόν λόφο. Θα παίρναμε μαζί μας ψωμί και τυρί, έλιες και ό,τι άλλο θέλαμε και θα πηγαίναμε σάν εκδρομή. Η ήμέρα ήταν ωραία και ό ήλιος έλαμπε. Ξεινήσαμε με χαρές και με τραγούδια. Περάσαμε τους έλαιώνες και αρχίσαμε να ανεβαίνομε στόν λόφο. Επί τέλους ανεβήκαμε. Η χαρά που είχαμε ήταν άπειρη. Πηδάγαμε έπάνω στο καταπράσινο χορταράκι. Μαζεύαμε ωραία λουλούδια, άνεμώνες. Αφού παίζαμε αρκετά, μετά πήγαμε να φάμε. Έπειτα κατηγορήσαμε κατά τó σπίτι μας.

Τά δύο αυτά χρόνια στην Σπάρτη ή ζωή μου πέρασε εύχρηστα.

ΕΠΗ ΑΠ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Τάξις Β' 6)ταξίου

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Τό σπίτι μου εύρσκεται στην όδόν Μανωλιάσσης, αριθμός 33, σχεδόν στο κέντρο της πόλεως, κοντά στην πλατεία.

Η πρόσοψις και οι άλλοι εξωτερικοί τοίχοι είναι κτισμένοι με πέτρες, ενώ τα έσωτερικά χωρίσματα είναι με τούβλα χωμάτινα.

Είναι κτισμένο από πολλά χρόνια, όταν οι Τούρκοι ήταν ακόμη στα Γιάννενα. Τό έκτισαν οι γονείς της γιαγιάς μου.

Είναι διώροφο. Στο έπάνω πάτωμα έχει δύο δωμάτια που τα έχουμε για σαλόνι, δίπλα είναι ή κουζίνα και παραμέσα τó καθιστικό. Εκτός από τὰ δωμάτια αυτά στην πρόσοψη είναι τρία μαγαζιά από τὰ όποια τὰ δύο είναι ένοικιασμένα. Τό κάθε δωμάτιο, ανάλογα με τον προορισμό του, έχει και την έπιπλώση του. Τραπεζία, ντουλάπες, καρέκλες, κρεβάτια και διάφορα άλλα χρήσιμα έπιπλα.

Τώρα τον χειμώνα όλοι μας μαζευόμαστε στο δωμάτιο όπου είναι ή σόμπα.

Ο καθένας κιντάζει τή δουλειά του. Η μητέρα μου άσχολεται με τó νοικοκυριό του σπιτιού. Εγώ και ή αδελφή μου με τὰ μαθητικά μας.

Στό 1940, όταν έγινε ό έλληνοϊταλικός πόλεμος, τó σπίτι μου έβουβαρδίσθη από ένα γερμανικό αεροπλάνο. Τότε, όπως μου ειπεν ή μητέρα μου, ήταν Μεγάλη Έβδομάδα και τὰ γερμανικά αεροπλάνα έρχονταν καθημερινώς και έβουβαρδίζαν την πόλη. Την ήμέρα που έβουβαρδίσθη ή Άκαδημία μία βόμβα έπεσε στο σπίτι μας, ένα δωμάτιο κατεστράφη τελείως και τὰ άλλα έπαθαν μεγάλες ζημιές.

Στό σπίτι μου που κάθομαι ήρθα όταν ήμουν 8 έτών. Μέχρι τότε έμενα στην Αθήνα, όπου έγεννήθηκα, γιατί ήτο εκεί διωρισμένος ό πατέρας μου.

Όταν ήρθα από την Αθήνα ό πατέρας μου έκανε διάφορες επισκευές, διότι τὰ χρόνια που είμαστε στην Αθήνα και με τó συμμοριτοπόλεμο, που έμεναν άναρτοίτητοι, είχαν γίνει πολλές ζημιές.

Στό πίσω μέρος του σπιτιού μας είναι ή άλλη πλακόστρωτη και παραπέρα ένας μικρός κήπος. Στην αλλη έχομε μία κληματαριά όπου σκεπάσει όλο τó καλοκαίρι με τὰ φύλλα της τó μεγαλύτερο μέρος της αυλής και κρατάει δροσιά στο σπίτι. Γλάστρες με διάφορα λουλούδια στολίζουν την αυλή και τον κήπο. Τό καλοκαίρι ντάλιες, μαργαρίτες, βιολέττες και γαρύφαλλα. Τό φθινόπωρο και τον χειμώνα χρυσάνθεμα. Στόν κήπο μας ή μητέρα μου φυτεύει διάφορα λαχανικά. Στην άκρη του κήπου είναι τó κοτέτσι με τις όρνιθές μας κάτασπρες με κόκ-

Η έργασία του πατέρα μου

Ο πατέρας μου έξασκει τó έπάγγελμα του κτίστον. Την έργασία αυτή δεν την κάνει από τώρα, αλλά από χρόνια.

Κάθε ήμέρα με τή δροσιά της χειμερινής ξεκινά για τή δουλειά του. Μαζί του παίρνει και τὰ εργαλεία που του χρειάζονται. Αύτὰ τὰ βάζει μέσα σ' ένα σακκίδιο. Έτσι πηγαίνει στο σπίτι που θέλει να έργασθί. Εκεί αρχίζει την έργασία του. Έργάζεται όλη την ήμέρα. Έχει και εργατάς που τον βοηθούν. Κουράζεται πολύ.

Πόσους κόπους τραβά!

Ο ιδρώτας και ή κουρασά του φέρουν στην οικογένεια χρήματα. Βέβαια οι πατεράδες όλων των παιδιών έχουν κάποια δουλειά. Αλλά δεν εργάζονται όλοι με την ίδια όρεξη. Είναι και μερικοί που είναι τεμπέληδες. Πόσα τέτοια παραδείγματα υπάρχουν στη ζωή.

Η έργασία του πατέρα μου είναι πολύ κουραστική. Με πόσους κόπους σηκώνει την μεγάλη πέτρα, και την πελεκά για να τή βάλι στον τοίχο! Με πόσους κόπους σηκώνει τó σφυρί με τó όποιο κτυπά την πέτρα. Ο πατέρας μου δεν εργάζεται πάντα στο ίδιο μέρος. Κατάλαβα την αξία της έργασίας του και ένοιωσα την κουρασά του μία μέρα που εργαζόταν σπίτι μας.

Ήταν άφοσιωμένος στη δουλειά του. Εγώ τον παρατηρούσα σίς κινήσεις του. Έπαυσε την πέτρα, τή γρονθοκοπέσ όποτε δεξιά, όποτε αριστερά, όποτε από έδω και όποτε από εκεί. Την κτυπούσε και αν ήταν καλή, την έβαζε έπάνω σίς άλλες πέτρες. Αν όμως δεν ήταν καλή την ξανασηκάλιζε και την έκανε όπως χρειαζόταν.

Εγώ είπα από μέσα μου: «Δεν πρόει να ξεγνώμι ότι ή έργασία είναι ένα καθήκον στη ζωή, για να έξασφαλίζομε τó μέλλον τó ιδιόκον μας αλλά και τó μέλλον των άλλων». Πόσους κόπους ύποφέρει ό καίμενος ό πατέρας! Εγώ ποτέ δεν θα τόν στενοχωρώ και πάντα θα φροντίζω να τόν ανακουφίζω, όσο μπορώ.

ΛΟΥΚΙΑ ΑΘ. ΛΙΟΝΤΟΥ

Τάξις ΣΤ' Έξαταξίου

κίνο λειρί, φυλής Λεγκόρν, που κάνουν πολλά αυγά. Έχομε και μία μουριά, ή όποια τó καλοκαίρι μās ρίχνει τη σιά της και τόν χειμώνα αφήνει να έρχεται ό ήλιος στην αυλή μας. Τό καλοκαίρι κάτω από τόν ίσκιό μαζεύονται όλα τὰ παιδιά της γειτονιάς και εκεί παίζομε διάφορα παιχνίδια.

Τό σπίτι μου τó αγαπώ πάρα πολύ, διότι αυτό μās προσφυλάσσει από τó κρύο του χειμώνα και από την ζέστα του καλοκαιριού και τόσα άλλα. Πώς να μην τó αγαπώ και να μη πονώ γι' αυτό!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΗΝΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΤ' Τάξις Έξαταξίου

ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ

Μία φθινοπωρινή ήμέρα έπήγαγαμε στα χωράφια. Είδαμε τόν πενικώνα της Περιβλέπτου καταπράσινο. Τὰ βότδια έσσεραν τó αλέτρι άγχομαχώντας.

Πολλά χωράφια ήταν καταπράσινα γιατί είχε φυτρώσει κίολας τó σιτάρι.

Πέρα στο βάθος του κάμπου ήταν ένα πλημμυρισμένο χωράφι.

Τώρα ό καλός γεωργός θα πάη να άνοιξη χαντάκια και τó νερό θα φύγη.

Στόν κάμπο έμεις τρέχαμε σάν άρνάκια. Στο γρασιδί έβουσαν προβάτια και ή βοσκοπούλα έγγενθε.

Αφού ό γεωργός σπείρη τó χωράφι κάνει προσευχή για να κρατήση τó σπόρο καλά όλο τó χειμώνα.

Να μία προσευχή που έκανα εγώ για τó σιτάρι.

«Θεούλη μου φύλαξε τó σπόρο από κάθε κακό και την άνοιξη να τόν κάνης μεγάλο για να μās δώση τὰ στάχυα, τόν καρπό. Τό σιτάρι να γίνη άλεύρι για να τó ζυμώσωμε ψωμί να τó ζυμώσωμε ψωμί να τó τρώμε και να μεγαλώσωμε έμεις όλα τὰ παιδιάκια. Γιατί τó ψωμί είναι ή πρώτη μας τροφή. Αμήν».

ΛΙΝΑ ΑΝΑΡ. ΣΙΔΕΡΗ

Β' 4)ταξίου

Τό πρώτο χιόνι

Χθές τó πρωί που σηκώθηκα από τó κρεβάτι μου, ξαφνικά είδα τó χιόνι. Επέφτε σάν μικρούτσικες πεταλούδες. Υστερα φώναξα χαρούμενη τó αδελφάκι μου και κολλήσαμε στο παράθυρο. Βλέπαμε τó χιόνι. Καθώς κοιτάζαμε στο δρόμο, περνούσαν άνθρωποι που ήταν άσπροι από τó χιόνι, γιατί δεν είχαν όμπρέλλες.

Μετά παρακάλεσα την μαμά μου να μās φέρη λίγο χιόνι και να μās πη πως γίνεται.

Τό άπόγευμα πήγα στο άλλο μου παράθυρο και είδα που έλυωνε τó χιόνι, από τους τσίγκους, και κρέμονταν σάν γυαλιστερά φώτα. Τό χιόνι σκέπαζε όλη τή γύρω φύση.

ΝΕΛΗ Κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Τάξις Β' 6)ταξίου

Από τó σπίτι στο σχολείο

Ήταν Δευτέρα 7 Νοεμβρίου πρωί. Κάποια γλυκειά φωνή μου λέγει:

—Σήκω Αγάπη παιδί μου. Σήκω να έτοιμασθης για τó σχολείο. Η ώρα είναι 7.

—Άσε με λίγο μητέρα της λέγω είναι γρήγορα άκρη. Και βγάξω λίγο τὰ χέρια μου από τις κουβέρτες.

—Πώ! πώ! κρύο που κάνει. Θα παγώσω αν σηκωθώ.

—Σήκω μου ξαναλέγει ή μητέρα μου πιδ άυστηρά. Σήκω να ντυθής και έπειτα δεν θα κρυώνης.

Τι να κάνω, γλυκός είναι και ό ύπνος, αλλά έχω και την μητέρα μου στο κεφάλι και τó σχολείο. Αχ! να μην ύπνησε σχολείο τó καλά που θα ήταν, έσπεπτόμου καθώς σηκώνόμου από τó κρεβάτι.

—Πώ! πώ! κρύο λέγω στόν αδελφό μου. Είδες πως τρέμο; Σάν τó φύλλο.

—Άσε τις κουβέντες φωνάζει πάλι ή μητέρα μου και ντύσου.

Ντύθηκα τέλος πάντων. Πώ! πώ! Τώρα πους πάει να πλυθί στη βρύση. Τι να έκανα όμως. Με πολλούς διαταγούς έπήγα. Τὰ χέρια μου όπως ήταν ζεστά, μόλις πήγα να ιδώ αν είναι κρύο τó νερό, πάγωσαν. Αμέσως όμως με γρήγορες κινήσεις έπλύθηκα. Τό πρόσωπό μου είχε γίνει πάγος.

—Κρύο που ήταν τó νερό Παναγία μου. Πώ! πώ! εγώ έγινα κατεφυγμένο φάρι. Μαρε τί κρύο που ήταν. Αφού έκανα τις έτοιμασίες μου πήγα να φάγω. Τό άσπρο γάλα ζεστό άχνιζε στο πιάτο.

—Αντε μου λέγει ή μητέρα μου. Αρχίσε να τρώς.

Έτρωπα τó άσπρο ψωμί και άρχισα να τρώγω τó γάλα με λαμπαγία, γιατί ή κοιλιά μου έπαιζε βιολί.

—Α! τί όρατα, να ζεσταθώ λίγο, λέγω.

Αφού έφαγα τó γάλα μου έπήγα να ιδώ αν έχω όλα τὰ τετράδια της ήμέρας στην τσάντα μου.

—Πρόσεξε μου λέγει ή μητέρα μου μην δεν έχης όλα τὰ τετράδια. Και αν δεν έγραψες, αλομόνο σου.

—Όλα τὰ έγραψα. Να τó τετράδιο της άντιγραφής Φυσικής Πειραματικής και τὰ άλλα.

Έβουλα έπειτα την ποδιά μου και ξεκίνησαμε με τόν αδελφό μου.

—Να πάτε στο καλό! Να προσέχετε τί θα σάς πη ό δάσκαλος. Στο καλό!

—Αντίο! φωνάζομε ενώ ό άχνός έβγαυε από τὰ στόματά μας.

—Πάγοσε τó χέρι μου λέγω στόν αδελφό μου. Πώ! πώ! μελάνιασε τó καίμμενο. Κρύο που κάνει! Αχ! φταίει και τó σχολείο. Πρωί, πρωί στόν γλυκό ύπνο, σήκω για τó σχολείο. Δεν τó χωνεύω καθόλου αυτό τó σχολείο. Να πηγαίναμε σίς 10 και πάει κι έρχεται.

Περπατούμε τώρα στην όδόν Γεωργίου Β'. Να και ή Μαρία.

—Καλήμέρα της λέγω. Κρύο που κάνει. Πάγωσαν τὰ χέρια μου.

—Είδες κρύο! Αχ! να μην είχα-

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑΜΕ ΤΗΝ ΩΡΑ... ... ΚΑΙ Ν' ΑΚΟΝΙΖΟΥΜΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ...

ΑΣΤΕΙΑ - ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μια γνωστή κυρία συναντά στο δρόμο τον Γιαννάκη.
Κυρία: Πού πιάς, παιδί μου;
Γιαννάκης: Στο σχολείο.
Κυρία: Και πού είναι η σύζυγός σου;
Γιαννάκης: Τήν έχασα.
Κυρία: Καλά και πώς θα πιάς στο σχολείο.
Γιαννάκης: Με το αυτοκίνητο.

Κυρία: Με το αυτοκίνητο;
Γιαννάκης: Αμ' τι νόμιζες εσύ. Πώς θα καβαλλούσα την σύζυγό και θα πήγαινα;

Δάσκαλος: Τοτό πές μου ένα ζώο να έχει πολλά δόντια;
Τοτός: Η τσατσάρα, κύριε.

Γιατί να λέμε άντωνα—μία και να μη λέμε άντωνα—δύο;
Γιατί να λέμε σε—λήνη και να μη λέμε Σε—δένει;

ΣΚΑΛΑ

- 1) Ο — — — — —
- 2) Ο — — — — —
- 3) Ο — — — — —
- 4) Ο — — — — —
- 5) Ο — — — — —
- 6) Ο — — — — —
- 7) Ο — — — — —
- 8) Ο — — — — —
- 9) Ο — — — — —
- 10) Ο — — — — —
- 11) Ο — — — — —
- 12) Ο — — — — —

1) Άρνητικόν μόριον.—2) Σύνδεσμος χρονικός.—3) Κόττα.—4) Τό βλέπομε στον ύπνο.—5) Βουνήσιος.—6) Χωράφι.—7) Με την θέλησιν όλων.—8) Τό υψηλότερο βουνό της Ελλάδος.—9) Ιστορικόν πρόσωπον του Σαίξπηρ.—11) Σύνδεσμος.—Βουνό ή ... —12) Επιφώνημα.

με σχολείο, Άλλά λίγα μās είχε ο κύριος. Άνάγνωση, Φυσική Πειραματική, Φυσική Ιστορία και Ιστορία. Λίγα, πολύ λίγα.

—Εότυχως πού τον φώτισε ο Θεός και μās έβαλε λίγα, της λέγα.

Με τις κουβέντες φθάσαμε στην αυλή! "Α! να τα παιδιά. Άλλα παίζουν, άλλα κουβεντιάζουν, άλλα τρέχουν τρελλά. Άνέβηκα τις σκάλες και έφθασα στην τάξη. Άφησα την τσάντα μου και κατέβηκα στην αυλή.

—Ντάν! ντάν! ακούεται ο τραχός ήχος της καρπάνας.

Τα παιγνίδια τελείωσαν και όλοι μπήκαμε στη γραμμή. Κάναμε προσευχή και ανέβηκαμε στην τάξη για μάθημα.

ΑΓΑΠΗ Β. ΚΑΡΚΑΜΠΟΥΝΑ
ΣΤ' 4)ξίου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

	1	2	3	4	5
1	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■

Οριζοντίως:

1) Σύνδεσμος.—2) Άνύψωσις.—3) Κάτι πού χρησιμοποιούμε συχνά όταν κρυβεντιάζουμε. Τό ήμισυ του ποδιού.—4) Βάζουμε τὰ σπύρια.—5) Τσακίζω.

Καθέτως:

1) Ποδοσφαιρική ομάδα των Άθηνων. 2) Έκείνος πού δεν έχει κανένα στον κόσμο.—3) Μόριον.—Τά .. δύο τρίτα της λέξεως ύπό.—4) Πλένω ... τὰ χέρια.—5) Γενιά.

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ... ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

—Μαίρη, Μάρα, έμαθα ότι ο Κύριος σε σήκωσε να κλίνετε. Τό κλίνετε καλά;
—Μά πού μαμά;
—Αυτό πού σās είπα.

—Κωστάκη, Νίκη, Μαρίκα, βάλατε μέσα στη βαλίτσα μου τις πιτζάμες μου;

—Ναι μπαμπά τις βάλαμε, αλλά δεν μās είπες σε ποίο μέρος θā πās;
—Μά σās τó είπα.

—Γεία σου Γιάννη μου τόν έφερες;
—Ποιόν Πέτρο;
—Μά σου τόν είπα.

—Γιάννη, Μαρία, φέρατε εκείνο πού σās είπα;

—Ποιό γιαγιά;
—Μά σās τó είπα.

—Άννοϋλα Κωστάκη προσέξατε θā πέσετε.

—Μά πού;
—Σās τó είπα.

Μίαν ήμέραν ο δάσκαλος ενός σχολείου είχε μιά δουλειά και έβαλε μιά μαθήτριά, την Έλένη, να προσέξη τούς μαθητάς. Μερικά παιδιά φώναζαν και τὰ έγραψε. Έλλη, Λένα, Έλυσάβετ, Νίνα, Ήρακλης. Μέσα σ' αυτά έγραψε και τó όνομά της. Ποιό είναι;

—Όταν τó άπόγευμα δύση Μαίαν. δρε ο ήλιος θā την κατεβάσωμε.

—Ποιά;
—Δεν άκουσες;

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

"Αμα βλέπω δεν τó βλέπω και τó βλέπω σάν δεν βλέπω.
Τί είναι;

Βαρύ σάν σιδερο, γλυκό σάν μέλι, ούτε στο χέρι πιάνεται, ούτε στην τσέπη μπαίνει.
Τί είναι;

Τριάντα φούστες φόρεσε και στο χορό πηγαίνει, στην όμορφιά της όμως καμμιά δεν [παραβγαίνει].
Τί είναι;

Μιά βαρκούλα φορτωμένη σε σπηλιά πάει και μπαίνει.
Τί είναι;

Τό φίδι τρώγει τή θάλασσα κι' ή θάλασσα τó φίδι.
Τί είναι;

ΑΣΤΕΙΑ - ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο πατέρας πήρε τούς δυό γιούς του και πήγαν ένα περίπατο στην έξοχή.

—Μπαμπά φωνάζει ο μικρός. Γιατί τó σιτάρι αυτού του χωραφιού, είναι ψηλότερο άπό τó άπέναντι;

Κι' ο άλλος γιός λέει:
—Κουτέ τó είχαν σπείρει άπό πέρσι.

Ο μπαμπάς λέει στο μεγαλύτερο γιό του;

—Τά κουνέλια παιδί μου τὰ πιάνουν άπό τὰ αυτιά. Όχι άπό τὰ πόδια. Ο μικρός Μίμης πού τὰ άκουσε αυτά λέει:

—Κι' εγώ μπαμπά πού με πιάνεις άπό τὰ αυτιά, κουνελάκι είμαι;

Σ ό ν ι α : Έχεις μεγαλύτερη άδελφή;

Ν ί ν α : Ναι. Ένα χρόνο τώρα είσαι στο Νοσοκομείο.

Σ ό ν ι α : Μπα την καύμένη Και δεν τó είχα μάθει. Τί έχει;

Ν ί ν α : Τίποτε. Είναι νοσοκόμα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Ποιός είπε: Μη μου τούς κύκλους τάραττε;

2) Ποιός έφευρε την Άμερική και πότε;

3) Ποιός έκανε τó χρυσοελεφάντινο άγαλμα της Άθηνάς;

4) Πότε οι Πορτογάλλοι άνεκάλυσαν τις Ίνδιες;

Έπάνω σ' ένα δέντρο ήταν δύο πουλιά. Ένας κυνηγός έρριξε μιά ντουφεκιά και τó ένα πουλί έφυγε. Τό άλλο γιατί έμεινε;

